

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

آموزش قرآن

(اجرای آزمایشی)

چهارم دبستان

طبق مصوبه‌ی جلسات ۶۷۷ و ۸۴۴ شورای عالی آموزش و پرورش این کتاب توسط آموزگار پایه، طی سه جلسه در هفته تدریس می‌شود.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب:	آموزش قرآن (اجرای آزمایشی) - چهارم دبستان - ۱۴۰۱۱
پدیدآورنده:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	ابوالفضل انوشه‌پور، الهه ستوده، غلامعباس سرشورخراسانی، سیدمهدی سیف، رضا نباتی، مسعود وکیل، حمید محمدی، سعید خدائیان و حسن فلاح با همکاری: محمد قدوسی (اعضای گروه تألیف) - طیبه حمزه بیگی (کارشناس آموزش دوره ابتدایی) - محمدکاظم بهنیا (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی:	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری و طراح جلد) - ندا عظیمی (طراح گرافیک) - سحر عجمی، ندا عظیمی (تصویرگران) - هاتف همایی (عکاس) - زهره بهشتی شیرازی (صفحه‌آرا) - فاطمه صغری ذوالفقاری، الهام جعفرآبادی، فاطمه پزشکی و ناهید خیام‌باشی (امور آماده‌سازی) - بر اساس مصحف مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران (رسم الخط صفحات قرآن کامل)
نشانی سازمان:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
ناشر:	شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی آبعلی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵ - ۴۹۷۹
چاپخانه:	شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ:	چاپ پانزدهم ۱۴۰۲
برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.ir یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.	

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۰-۱۶۷۴-۰۵-۹۶۴ ISBN 964-05-1674-0

ما باید قرآن را سرلوحه‌ی همه‌ی کارهای خود قرار دهیم،
و از انس با قرآن کریم غفلت نکنیم .

امام خمینی «قُدِّسَ سِرُّهُ»

فهرست

سخنی با والدین و آموزگاران

درس دوم

سوره‌ی تغابن
آیات ۱ تا ۶
و آیات ۷ تا ۱۳
وقف بر حرکات «ـَـ»

۹

درس اول

یادآوری قواعد سال‌های گذشته
وقف «ـَـ»
سوره‌ی لقمان آیات ۱۲ تا ۱۶

۱

درس چهارم

سوره‌ی واقعه
آیات ۱ تا ۲۴
و آیات ۲۷ تا ۵۷
وقف بر «ة»

۲۱

درس سوم

سوره‌ی ابراهیم
آیات ۳۴ تا ۳۸
و آیات ۳۹ تا ۴۶
وقف بر «هـ، هـی»

۱۵

درس ششم

سوره‌ی اسراء
آیات ۷۶ تا ۸۲
و آیات ۸۸ تا ۹۵
علامت مدّ

۳۳

درس پنجم

سوره‌ی آل عمران
آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵
و آیات ۱۰۶ تا ۱۱۲
حروف مقطعه

۲۶

درس هشتم

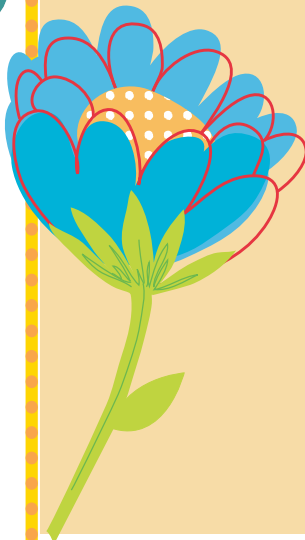
سوره‌ی آل عمران
آیات ۳۰ تا ۳۷
و سوره‌ی دخان
آیات ۱ تا ۱۸
داستان حضرت زکریا و مریم

۴۹

درس هفتم

آشنایی با خط قرآن کریم
و سوره‌ی نحل
آیات ۹۴ تا ۱۰۲
سوره‌ی شوری
آیات ۱ تا ۱۰

۳۹

درس دهم

سوره‌ی هود
آیات ۱۰۹ تا ۱۱۷
و سوره‌ی قاف
آیات ۱ تا ۱۵

۶۲

درس نهم

سوره‌ی بقره
آیات ۲۵۳ تا ۲۵۶
و سوره‌ی فتح
آیات ۱ تا ۹

۵۶

درس دوازدهم

سوره‌ی آل عمران
آیات ۳۸ تا ۴۵
و سوره‌ی محمد
آیات ۱ تا ۹

۷۴

داستان حضرت زکریا و یحیی

درس یازدهم

سوره‌ی ملک
آیات ۱ تا ۱۰
و سوره‌ی طه
آیات ۵۲ تا ۶۴
وقف «غی»

۶۸

درس چهاردهم

سوره‌ی یوسف
آیات ۶۴ تا ۶۹
و سوره‌ی نبأ
آیات ۱ تا ۳۰

۸۷

درس سیزدهم

سوره‌ی نمل
آیات ۵۹ تا ۶۴
و سوره‌ی جمعه
آیات ۱ تا ۸

۸۱

درس آخر

قرآن در تابستان
سوره‌های غاشیه، اعلی، طارق
و شعار هفته (پیام‌های قرآنی و
احادیث نورانی)

۹۹

درس پانزدهم

سوره‌ی عبس
آیات ۱ تا ۳۲
و سوره‌ی تکویر
آیات ۱ تا ۲۹

۹۳

نام و نام خانوادگی :

نام کلاس :

نام مدرسه :

نام معلم :

نشانی مدرسه :

🕒 دانش آموزان عزیز

سعی کنیم همه ی کتاب های درسی خود، به ویژه کتاب آموزش قرآن را که حاوی آیات نورانی قرآن کریم است به خوبی نگهداری کرده و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشیم. هم چنین خوب است در زنگ قرآن، همیشه با وضو باشیم.

شایسته است این کتاب را در کتابخانه ی خود نگهداری کنید یا در پایان سال تحصیلی به مدرسه تحویل دهید.

🕒 همکاران عزیز و معلمان گرامی

این کتاب به وسیله ی رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تدریس می شود. استفاده از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ در خارج از کلاس با هماهنگی معلم درس قرآن نیز توصیه می شود؛ دانش آموزان عزیز می توانند با همکاری معلم محترم نسبت به تهیه ی فایل کتاب گویای آموزش قرآن پایه ی چهارم، از طریق کتابخانه مدرسه و یا شبکه ملی مدارس ایران (رشد) به نشانی Roshd.ir اقدام کنند.

سخنی با والدین محترم

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند :

خانه‌ای که در آن قرآن بسیار خوانده می‌شود، پُر خیر و برکت است و روزی آن خانواده فراوان می‌شود.

اصول کافی؛ ج ۲، ص ۶۱۰

○ پدر و مادر گرامی

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما خانواده‌ی محترم، خداوند را سپاس می‌گوییم که فرزند عزیزمان یک سال تحصیلی دیگر را با موفقیت پشت سر گذاشته است و اینک در پایه‌ی چهارم، در کنار سایر دروس، آموزش قرآن را ادامه می‌دهد.

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را بر عهده‌ی پدر و مادر نهاده است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خویش را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. همه‌ی ما باید با پذیرش امر خطیر تعلیم و تربیت فرزندمان، این بار امانت را به سلامت به سر منزل مقصود برسانیم تا ان شاء الله از این غنچه‌های بهشتی، باغ‌ها و بوستان‌های پرتراوتی که مظهر رحمت و خیر خداوند است، پدید آید.

قرآن کلام و پیام خدا، میزان حق و باطل، دستورالعمل زندگی و رحمت حق برای همه‌ی جهانیان است. آموزش و پرورش برنامه‌ای منظم تدوین کرده است تا همه‌ی دانش‌آموزان به یادگیری قرآن علاقه‌مند شوند و بتوانند در آینده قرآن را روان و زیبا بخوانند، به تدریج معنای کلام خداوند را درک کنند و با تلاوت روزانه‌ی آن، همیشه خود را در پناه هدایت خداوند قرار دهند.

برنامه‌ی جدید آموزش قرآن با ویژگی‌های زیر، درصدد آن است که به لطف الهی زمینه‌ی انس دائمی دانش‌آموزان را با قرآن کریم فراهم آورد.

۱- در این برنامه، جامعیت آموزش قرآن مورد نظر است؛ یعنی علاوه بر توانایی روخوانی و روان خوانی، به سایر جنبه‌های ضروری و پرجاذبه‌ی آن، مانند زیباخوانی، درک معنای آیات و آشنایی با داستان‌ها و معارف آن نیز توجه می‌شود.

۲- کسب مهارت خواندن قرآن نیاز به استمرار، تکرار و تمرین دارد. از این رو، ساعات آموزش قرآن در طول هفته توزیع شده است، به نحوی که نباید قرآن فقط در یک روز هفته آموزش داده شود.

۳- به منظور ایجاد انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، از داستان‌های زیبا و پرمعنای آن و هم‌چنین از جمله‌های کوتاه، زیبا و حکمت‌آمیز قرآن استفاده شده است.

۴- با استفاده از وسایل مناسب، دانش‌آموزان صوت زیبای قرآن را می‌شنوند و همراه آن می‌خوانند. این امر بر جاذبیت و کیفیت آموزش می‌افزاید.

انتظار ما از شما اولیای گرامی

۱- همان طور که همه‌ی ما خواندن نماز و گرفتن روزه را به صورت عملی از پدر و مادر خود آموخته‌ایم، کودکان ما نیز خواندن قرآن را از ما می‌آموزند. از شما پدر و مادر عزیز انتظار می‌رود که با خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، الگوی شایسته‌ای برای فرزند خود باشید. آن‌ها باید احترام به قرآن و کوشش در راه آشنایی با آن را از ما بیاموزند و با مشاهده‌ی اخلاق و رفتار ما، درک کنند که همه‌ی ما خواهیم آن گونه باشیم که خدا دوست دارد. آن‌ها باید علاقه به قرآن، محبت به خدا، مهربانی به مردم و اخلاق و رفتار اسلامی را عملاً از بزرگ‌ترها بیاموزند.

۲- از فرزندان بخواهید آن‌چه را از قرآن در مدرسه آموخته است برای شما بازگو کند. از او بخواهید آیات و جمله‌های قرآنی هر درس را از روی کتاب نشان دهد و به صورت شمرده برای شما بخواند. دقت کنید، شما نباید آیات و جمله‌های قرآنی را برای او بخوانید تا او به تقلید از شما بخواند. آموزگار نیز آیات قرآن را برای دانش‌آموزان نمی‌خواند، بلکه خود دانش‌آموزان به کمک آن‌چه آموخته‌اند، می‌توانند جمله‌های قرآن را بخوانند. اگر فرزند شما در خواندن کلمات، اشتباهی داشت، از او بخواهید که دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی ببرد و آن را اصلاح کند.

۳- در هر درس، یک یا چند جمله‌ی زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به نام پیام قرآنی آمده است. اگر فرزند شما به حفظ این پیام‌ها علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا به تدریج آن‌ها را سرلوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد. ضمناً حفظ پیام‌ها، او را برای شرکت در مسابقات قرآن نیز آماده می‌کند.

۴- از فرزندان بخواهید داستان‌های کتاب را که برای ایجاد انس و علاقه‌ی بیش‌تر به قرآن و فهم و درک مفاهیم آن است، از روی کتاب برای شما بخواند و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند. این کار علاوه بر آموزش قرآن، موجب تقویت مهارت‌های خواندن و گفتن در زبان فارسی نیز می‌شود.

۵- برخی از آیات دروس به طور نسبتاً ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و دانش‌آموزان موظف نیستند ترجمه‌ی این آیات و همچنین مفاهیمی را که در بخش «کار در کلاس» هر درس آمده است، حفظ کنند و نباید در ارزش‌یابی از این‌گونه ترجمه‌ها و مفاهیم پرسش شود. بدیهی است در صورتی که فرزند شما به یادگیری این مطالب علاقه نشان داد، یاری و تشویق او بسیار مفید است.

۶- آموزگار فرزندان آمادگی دارد که تجارب و اطلاعات خود را برای توفیق هرچه بیش‌تر فرزندان، با کمال افتخار در اختیار شما قرار دهد. شما نیز از میزان موفقیت فرزندان جویا شوید.

۷- فرزندان را به شرکت در جلسه‌ی قرآن مسجد محل خود تشویق و او را در این مسیر، همراهی کنید.

۸- فرزند خود را به حفظ سوره‌های کوتاه بخش قرآن در تابستان تشویق کنید. در این زمینه می‌توانید از رمزینه‌های سریع پاسخ استفاده نمایید.

به این امید که فرزند شما در آینده، انسانی بزرگ، با ایمان، بنده‌ی خالص خدا، خدمتگزار مردم و باقیات الصالحات برای همه‌ی ما باشد.

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا، لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا، وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ
و کسانی که در راه ما تلاش می کنند، حتماً ایشان را به آن راه‌ها هدایت می کنیم
و قطعاً خدا با نیکوکاران است.

سوره‌ی عنکبوت، آیه‌ی ۶۹

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، به منظور موفقیت هر چه بیش‌تر در آموزش قرآن، توجه شما را به برخی نکات مهم جلب می‌نمایم. هر چند تفصیل این مطالب در کتاب راهنمای معلم ارائه می‌شود، ولی امید است در این جا بیان مختصر این نکات، مفید باشد.

بیش از انجام هر کاری بر خدا توکل کنید و به لطف و رحمت او امیدوار باشید و بدانید هر کس که در راه خدا تلاش کند قطعاً خدا او را راهنمایی می‌کند و همیشه پشتیبان نیکوکاران است.

مهم‌ترین مسائل مربوط به آموزش این کتاب، در ادامه آمده است. توجه و عمل به این امور، ضامن موفقیت بیش‌تر شماست.

● مراحل تدریس

برای تدریس، تمرین و پژوهش هر درس، سه یا چهار جلسه در نظر گرفته شده است. از این رو، هر درس را طبق بودجه‌بندی پیش‌بینی شده طی مراحل صفحه بعد آموزش دهید.

جلسه اول

الف - روخوانی و قرائت

۱- **پیش‌خوانی**: از دانش‌آموزان هر میز بخواهید طی چند دقیقه آیات درس را به آرامی برای یکدیگر بخوانند.
۲- **روخوانی آیات درس**: هر دانش‌آموز یک جمله یا حدود یک سطر از آیات درس را جمله به جمله می‌خواند، اگر دانش‌آموزی اشتباه خواند، بلافاصله اشتباه او را تصحیح نمی‌کنیم؛ بلکه فرصت می‌دهیم تا خود، اشکال خویش را رفع کند.

در این مرحله هر دانش‌آموز با توجه به توانایی خود، آیات را با قرائت یا به صورت ساده و شمرده و یا حتی بخش‌بخش می‌خواند. در این قسمت آن چه اهمیت دارد، آشنایی دانش‌آموزان با آیات درس و تلاش برای خواندن آن‌هاست. سعی شود در این قسمت، هر دانش‌آموز یک سطر از آیات را بخواند.

رفع اشکالات روخوانی

در صورتی که تعدادی از دانش‌آموزان در خواندن برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها مشکل داشتند، این گونه کلمات یا ترکیب‌ها را روی تخته بنویسید و با نشان دادن صحیح حروف و حرکات، از دانش‌آموزان بخواهید، آن کلمه را به صورت دسته‌جمعی و بخش‌بخش بخوانند تا در خواندن آن‌ها تسلط لازم را پیدا کنند.

۳- **پخش قرائت، استماع و جمع‌خوانی**: آموزگار در صورت در اختیار داشتن امکانات لازم، قرائت آیات درس را پخش می‌کند و از دانش‌آموزان می‌خواهد هر جمله را بار اول گوش کنند و بار دوم همراه با قرائت الگو بخوانند. دانش‌آموزان همراه قرائت الگو، متن آیات را نشان می‌دهند و خط می‌برند، به این ترتیب گوش دانش‌آموز آیات را می‌شنود، چشم او آیات را می‌بیند و زبان او آیات را تلفظ می‌کند.

تذکر ۱: آموزگار باید هنگام پخش قرائت، بر خط بردن و خواندن دانش‌آموزان نظارت کند.

تذکر ۲: بهتر است از دانش‌آموزان بخواهید که در زمان هم‌خوانی با قرائت الگو، صدای خود را خیلی بلند نکنند تا بتوانند صدای قرائت الگو را خوب بشنوند.

یک نکته: زیر برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها خط کشیده شده است. بسیاری از این کلمات، در فارسی و قرآن به یک معنا هستند و یا دانش‌آموزان با این کلمات آشنایی اجمالی دارند. معنی آن را از دانش‌آموزان سؤال کنید، این فعالیت نمره و امتیاز منفی ندارد.

۴- **فردخوانی قرائت آیات درس**: از دانش‌آموزان بخواهید هر کدام یک جمله یا حدود یک سطر از آیات درس را جمله به جمله به صورت انفرادی بخوانند. آن‌ها را تشویق کنید مانند قرائت الگو بخوانند، ولی بر آن‌ها سخت نگیرید؛ دانش‌آموزی که آیات را به صورت معمولی می‌خواند نیز مورد تشویق قرار می‌گیرد. چنانچه برخی از دانش‌آموزان در خواندن کلماتی مشکل داشتند به شیوه‌ی رفع اشکال روخوانی عمل کنید.

۵- حفظ برخی از آیات و روایات: برخی از جمله‌ها و آیات برای حفظ توصیه شده‌اند. دانش‌آموزان را به حفظ این بخش‌ها تشویق کنید. از این بخش ارزش‌یابی پایانی به عمل نمی‌آید بلکه صرفاً رتبه یا امتیاز تشویقی دارد. هدف از حفظ، حفظ اجمالی (روان خوانی) است.

ب- پیام قرآنی

هدف از ارائه‌ی پیام‌های قرآنی کسب مهارت تفکر در آیات قرآن کریم است. مراحل آموزش پیام‌های قرآنی به شرح زیر است:

۱- روخوانی پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن: پیام قرآنی توسط چند دانش‌آموز مسلط‌تر خوانده می‌شود و هر بار بقیه‌ی دانش‌آموزان به صورت دسته‌جمعی تکرار می‌کنند، سپس یکی از دانش‌آموزان ترجمه‌ی پیام را می‌خواند.

۲- بیان مفهوم پیام: آموزگار به کمک تصاویر مربوط به پیام، به روش پرسش و پاسخ و با مشارکت دانش‌آموزان، آن‌ها را با مفهوم پیام آشنا می‌کند. برای درک بهتر پیام، از دانش‌آموزان می‌خواهیم مصادیق و نمونه‌های دیگری از مفهوم پیام را بیان کنند.

۳- از دانش‌آموزان می‌خواهیم که عبارت پیام قرآنی را در آیات درس بیابند و از روی آن بخوانند.

تذکر: می‌توانید دانش‌آموزان را تشویق کنید تا درباره‌ی پیام قرآنی، به صورت گروهی یا فردی کارهای هنری مانند نقاشی، خوشنویسی و... انجام دهند.

گاهی پیام قرآنی، دارای کلمات و ترکیباتی است که باید معنا شود. از دانش‌آموزان می‌خواهیم که با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و پیام قرآنی، معنای کلمات یا جمله‌هایی را که مشخص شده است، پیدا کنند. در صورتی که این کلمات، هم خانواده‌ی آشنا و رایج در زبان فارسی دارند، از دانش‌آموزان بخواهید آن‌ها را بیان کنند. این کار هم شوق‌انگیز است و هم موجب افزایش توانایی دانش‌آموزان در درک معنای کلمات مشترک قرآنی و فارسی می‌شود.

پیشنهاد: خوب است دانش‌آموزان در شروع زنگ اول، همزمان با ورود معلم به کلاس، پیام قرآنی را به صورت دسته‌جمعی بخوانند.

ج- داستان

داستان را به شیوه‌ی قصه‌گویی و به زبان ساده، به کمک تصاویر برای دانش‌آموزان تعریف کنید و از بیان مطالب زائد و غیرمستند بپرهیزید. در صورت وجود وقت از دانش‌آموزان بخواهید که هر یک چند سطر از داستان را از روی کتاب بخوانند.

جلسه‌ی دوم

الف - قاعده: قاعده‌ی مربوط به درس را به اختصار توضیح دهید و از توضیحات اضافی بپرهیزید. هیچ نیازی نیست که دانش‌آموزان مفهوم قاعده را به ذهن بسپارند؛ زیرا کسب مهارت عملی در به کار بردن این قواعد اهمیت دارد. از این رو، در ارزش‌یابی نباید از مفهوم و تعریف قواعد هیچ‌گونه پرسشی به عمل آید.

ب - بخش قرائت الگو، استماع و جمع‌خوانی: دانش‌آموزان، در صورت امکان قرائت آیات درس را گوش می‌کنند و با نشان دادن خط همراه با قرائت الگو می‌خوانند. آموزگار توجه دانش‌آموزان را به رعایت قاعده‌ی درس، جلب می‌کند.

ج - قرائت عبارات جدید قرآنی: در جلسه‌ی دوم هر درس، تعدادی از جمله‌های قرآنی آمده است که معمولاً نکاتی مربوط به قاعده‌ی آن درس دارد. دانش‌آموزان، این جمله‌ها را با رعایت قاعده‌ی موردنظر می‌خوانند. در ضمن، این جمله‌ها نیز ترجمه شده است تا دانش‌آموزان با مفاهیم اولیه‌ی قرآنی نیز آشنا شوند. هم‌چنین ترجمه‌ی این جمله‌ها، دانش‌آموزان را برای فعالیت «کار در کلاس» نیز آماده می‌کند.

تذکر مهم: دانش‌آموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی جمله‌های قرآنی و هم‌چنین مفاهیم کار در کلاس نیستند. این موارد را در ارزش‌یابی مستمر و پایانی در نظر نگیرید، ولی می‌توانید از دانش‌آموزانی که در این زمینه علاقه و توانایی بیش‌تری نشان می‌دهند به شیوه‌ای مناسب تقدیر کنید.

د - کار در کلاس: به منظور ایجاد علاقه‌ی بیش‌تر در دانش‌آموزان به قرآن و فراهم آوردن زمینه‌ی درک و فهم تدریجی جمله‌های ساده و کوتاه قرآن، در هر درس بخشی به عنوان «کار در کلاس» در نظر گرفته شده است. این بخش به روش یادگیری مشارکتی و به صورت گروهی توسط دانش‌آموزان انجام می‌شود. معلم پاسخ را از یک گروه می‌پرسد؛ اگر پاسخ نادرست بود، گروه دیگر جواب می‌دهد تا به طور غیرمستقیم دانش‌آموزان به نادرستی پاسخ اول پی ببرند. انجام تمرین‌های «کار در کلاس» الزامی است، ولی فراگیری مطالب این بخش توسط دانش‌آموزان می‌تواند به عنوان فعالیت‌های آزاد خارج از کلاس در ارزش‌یابی مستمر دانش‌آموزان منظور شود؛ ولی عدم یادگیری آن‌ها نباید در ارزش‌یابی مستمر و پایانی منجر به کسر نمره‌ای از دانش‌آموزان گردد.

تذکر: معلم در پایان کلاس، دانش‌آموزان را به انجام تمرینات انس با قرآن در خانه و خواندن روزانه‌ی قرآن کریم توصیه می‌کند.

جلسه‌ی سوم

انس با قرآن

این بخش برای تمرین و تثبیت یادگیری است. توجه شود تمرین‌های این بخش، نمونه سؤال نیست تا معلم شبیه آن‌ها را در ارزش‌یابی‌ها به‌ویژه ارزش‌یابی پایانی از دانش‌آموزان بپرسد؛ بلکه هدف از این بخش، کسب مهارت در به‌کار بردن قواعد و تمرین بیش‌تر است.

نتیجه و ثمره‌ی اصلی آموزش و یادگیری قرآن، خواندن روزانه‌ی آن و انس دائمی با قرآن کریم است.

قطره اما دریا: پیامبر اکرم (ص) و ائمه‌ی معصومین علیهم‌السلام در طول عمر پربرکت خود همواره با قرآن کریم انس داشته و مسلمانان را نیز بر این امر سفارش کرده‌اند. نقش الگویی ایشان از یک سو و احادیث و روایات فراوان درباره‌ی انس با قرآن کریم از سوی دیگر، می‌تواند به‌عنوان یک روش تأثیرگذار در آموزش قرآن، زمینه‌ی مناسبی را برای تحقق اهداف مورد نظر فراهم آورد.

دانش‌آموزان در جلسه‌ی انس با قرآن، حدیث را می‌خوانند و با کمک معلم خود درباره‌ی آن با یک‌دیگر گفت‌وگو می‌کنند. در پایان هر درس، یک صفحه از قرآن کامل آمده است. در هر زمان مناسب، دانش‌آموزان را توصیه کنید هر روز مقداری از آیات این صفحه را در خانه بخوانند.

درس آخر (قرآن در تابستان)

این بخش از کتاب، تنها برای فصل تابستان نیست، بلکه در طول سال تحصیلی نیز با هدف تعمیم مهارت روخوانی و حفظ اجمالی (روان‌خوانی) قرآن کریم به این بخش مراجعه می‌شود. علاوه بر آن، هر یک از صفحات این بخش برای یک هفته از تابستان در نظر گرفته شده است. هر دانش‌آموز می‌تواند ضمن تلاوت این صفحه، از کتاب گویا (لوح فشرده) یا رمزینه‌های سریع پاسخ نیز برای انس بیشتر با قرآن کریم استفاده کند.

پرسش و ارزش‌یابی

سنجش پیشرفت دانش‌آموزان و تشخیص میزان توفیق آموزگار در تدریس، ضمن انجام فعالیت‌های مختلف هر جلسه صورت می‌پذیرد.

ارزش‌یابی این درس، در چهار سطح خیلی خوب، خوب، قابل قبول و نیازمند تلاش بیشتر انجام می‌گیرد. (به کتاب راهنمای معلم در ارزش‌یابی توصیفی - کد ۵۳/۵ مراجعه شود.)

اهداف مورد انتظار

تأکید بر حیطه‌ی عاطفی و تقویت علاقه‌ی دانش‌آموزان به قرائت روزانه‌ی قرآن کریم و یادگیری آن، یکی از مهم‌ترین اهداف درس قرآن است. کسب مهارت‌های موردنظر باید به نحوی باشد که موجب تقویت و انس دائمی و علاقه‌ی دانش‌آموزان به قرآن کریم گردد. از این رو، هر چند محتوای آموزش از تنوع برخوردار است ولی انتظار می‌رود در پایان سال تحصیلی، دانش‌آموزان به توانایی‌های زیر دست یابند:

- ۱- آیات جلسه‌ی اول هر درس را به صورت روان و معمولی می‌خوانند.
  - ۲- آیات و جمله‌های قرآنی کتاب درسی و مصحف آموزشی را به صورت صحیح و شمرده می‌خوانند.
  - ۳- پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب می‌خوانند و می‌توانند مفهوم آن را به زبان ساده توضیح دهند یا برخی از مصادیق آن را بیان کنند.
- هر دانش‌آموز با این توانایی، حداکثر رتبه را کسب می‌کند. بدیهی است بسیاری از دانش‌آموزان بیش از این حد توفیق خواهند داشت.

چند توصیه

- ۱- تشویق دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، خواندن آیات کتاب درسی شبیه قرائت الگو، حفظ پیام‌های قرآنی در صورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب و ارزشمند است.
  - ۲- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید؛ مانند: خواندن آیات درس در خانه در حضور والدین هر روز به مدت چند دقیقه، گوش کردن قرائت آموزشی در خانه، انجام فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در مجالس قرآنی (دارالقرآن، مسجد و هیئت‌های مذهبی)، استفاده از برنامه‌های شبکه‌ی قرآن و معارف سیما، رادیو قرآن و ...
  - ۳- دانش‌آموزان باید تمام فعالیت‌های قرآنی به‌ویژه فعالیت‌های فوق‌برنامه را با رغبت و علاقه و بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم انجام دهند.
- آموزگار عزیز، خسته نباشید! امید است که خداوند همه‌ی کارهای شما را عبادت محسوب کند و دانش‌آموزان را باقیات‌الصالحات شما قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهارنظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند. پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاس‌گزار می‌شود.

<http://quran-dept.talif.sch.ir>

درگاه (سایت)

quran-dept@talif.sch.ir

رایانامه (ایمیل)

یادآوری:

وَ ذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

یادآوری کن که یادآوری برای مؤمنان سودمند است.

سوره ی ذاریات، آیه ۵۵

دانش‌آموزان عزیز! ورود شما را به کلاس چهارم تبریک می‌گوییم. امید است امسال نیز با توکل بر خدا و همت و علاقه‌ی بیش‌تر، بتوانید قرآن کریم را بهتر بیاموزید و در عمل به سخنان زیبای آن، موفق شوید. به یاد داشته باشید خواندن روزانه‌ی قرآن، کلید اصلی انس دائمی شما با قرآن کریم است.

در این جلسه برای یادآوری آموخته‌های قبلی، تمرین‌های زیر را انجام می‌دهیم.

۱- سوره‌ها، پیام‌های قرآنی و احادیثی را که در تابستان آموخته‌اید، برای هم‌کلاسی‌های خود بخوانید.

۲- این کلمات قرآنی را با دقت در **حرکات** آن‌ها بخوانید.

أُذِنَ   اودینا   أَتُجَادِلُونَنِي

۳- **حرف ساکن**، همراه با حرکت قبل از خود خوانده می‌شود. این کلمات را بخوانید.

أَمْهَلَهُمْ   يَخْلُقُونَ   يُنذِرُونَكُمْ

۴- **حرف دارای تشدید**، دو بار خوانده می‌شود، یک بار با حرکت قبل از خود و بار دوم با حرکت خودش؛ مانند:

كُلُّ ← كُئِلُّ   لَمَّا ← لَمَّمَا   إِنِّي ← إِنِّنِي

اکنون این کلمات را بخوانید.

رَبِّ   قَرَى   يَظُنُّونَ   يَذَّكَّرُ

۵- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت به تنوین بخوانید.

رِزْقٌ كَرِيمٌ   بِهَدِيَّةٍ   حَتَّمَا مَقْضِيًّا   أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ

۶- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت در صدای «ه، ه، ه» بخوانید.

عَبْدَهُ،   بِرَسُولِهِ،   لَنْ أَرْسَلَهُ،   أَجْرُهُ،   عِنْدَ رَبِّي

۷- با دقت در حروف ناخوانا، این کلمه‌ها را بخوانید.

- یاء زیر الف کوچک (ی):   إِلَى   عَلَى   تَرَى   يُجْزَى   تَوَلَّى

- الف بعد از واو آخر (وا):   قَالُوا   آمَنُوا   رُدُّوا   تَوَاصَوْا

- واو پایه‌ی همزه (ؤ):   مُؤْمِنِينَ   عَطَاؤُنَا   يُؤَاخِذُ

- یاء پایه‌ی همزه (ئ):   قُرِئَ   إِمْرِي   يُبْدِي   هَيَّئِ

- الف بعد از تنوین (ـ):   قَوْلًا   كَرِيمًا   غَفُورًا

- یاء بعد از تنوین فتحه (ـِ):   هُدًى   فَتًى   مُسَمًى

۸- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت در حروف ناخوانا و اتصال قبل به بعد آن‌ها بخوانید.

فَاعْلَمْ   وَالْفَجْرِ   فَاسْتَقِمَّ   إِذَا أَسَقَ

مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ   فَاتَّقُوا اللَّهَ

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا

دانش‌آموزان عزیز! برای آشنایی بیشتر شما با قرآن کریم، برخی از آیات کتاب درسی به صورت ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و نیازی به حفظ آن‌ها نیست. در بخشی از تمرین‌های این کتاب و نیز در کتاب‌های سال‌های آینده با روش صحیح فهم معنای آیات قرآن بیشتر آشنا خواهید شد.

نماز در قرآن

این آیات را با نشان دادن خط بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱﴾ الَّذِیْنَ هُمْ فِی صَلَاتِهِمْ خٰشِعُونَ ﴿۲﴾

بهراستی که رستگار شدند مؤمنان. آنان که در نمازشان خاشع و فروتن هستند. سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۱ و ۲

۲- وَ اَقِمِ الصَّلَاةَ اِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهٰی عَنِ الْفَحْشَآءِ وَ الْمُنْكَرِ

و نماز بخوان زیرا نماز (انسان را) از زشتی‌ها و گناه بازمی‌دارد. سوره‌ی عنکبوت، آیه‌ی ۴۵

۳- رَبِّ اجْعَلْنِی مُقِیْمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّیَّتِی

پروردگارا من و فرزندانم را از نمازگزاران قرار بده. سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۰

۴- یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا اِذَا نُوْدِیْ لِلصَّلَاةِ مِنْ یَوْمِ الْجُمُعَةِ

ای کسانی که ایمان آوردید وقتی که برای نماز جمعه فرا خوانده شدید،

فَاسْعَوْا اِلَیْ ذِکْرِ اللّٰهِ

به سوی یاد خدا (نماز) بشتابید. سوره‌ی جمعه، آیه‌ی ۹

حفظ قرآن

چه خوب است یکی از سطرهای بالا را به انتخاب خود از حفظ بخوانید.

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ

پروردگارا من و پدر و مادرم و مؤمنان را ببامرز،

يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

در روزی که به حساب مردم رسیدگی می‌شود. (یعنی روز قیامت)

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۱

حِسَابُ : ...

يَوْمَ : ...

مُؤْمِنِينَ : ...

رَبَّنَا : ...

چه خوب است ضمن حفظ این پیام قرآنی، با خواندن این دعای زیبا در قنوت نمازهای خود، برای خودمان و پدر و مادر عزیزمان دعا کنیم.

همان طور که می‌دانید صداهای آبی _____ در آخر جمله، به هنگام وقف خوانده نمی‌شود. از این پس، این صداها معمولی (مشکی) نوشته شده است، ولی هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول: خوب است جمله‌ها و آیات جلسه‌ی قبل را یک بار دیگر بخوانید و در آخر هر جمله، وقف کنید.

تمرین دوم: این آیات را که درباره‌ی اهمیت نماز است، بخوانید و به ترجمه‌ی آنها توجه کنید.

۱- **وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ** ۴۳

و نماز بخوانید و زکات بدهید و با رکوع کنندگان (در نماز جماعت) رکوع کنید. *سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۴۳*

۲- **يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَامْرَأٌ بِالْمَعْرُوفِ وَانَّهُ عَنِ الْمُنْكَرِ**

ای فرزندم برپا دار نماز را و امر کن به کار خوب و نهی کن از کار بد. *سوره‌ی لقمان، آیه‌ی ۱۷*

۳- **قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ** ۱۶۲

بگو: قطعاً نماز من و همه‌ی عبادات من و زندگی من و مرگ من برای خداست که پروردگار

جهانیان است. *سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۱۶۲*

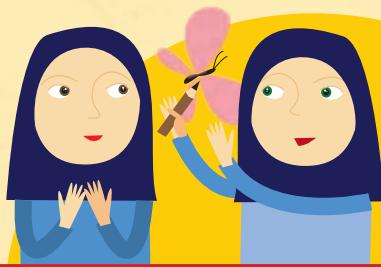
حفظ قرآن

یکی از سطرهای بالا را (به انتخاب خود) از حفظ بخوانید.

دانش‌آموزان عزیز! تمرین‌های «کار در کلاس» را به کمک هم‌کلاسی خود و با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و دانسته‌های قبلی خود پاسخ دهید. در صورت نیاز می‌توانید به فهرست کلمات پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

کار در کلاس

◀ **تمرین اول :** معنای صحیح را علامت بزنید.

1- اَللّٰهُ :	☐ خدا	☐ پروردگار
2- رَبّ :	☐ خدا	☐ پروردگار
3- صَلَاة :	☐ نماز	☐ روزه
4- رَسُوْل :	☐ پیامبران	☐ پیامبر
5- عَالَمِيْنَ :	☐ دانشمندان	☐ جهانیان

◀ **تمرین دوم :** این ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را بخوانید و معنای آن‌ها را کامل کنید.

1- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

به نام ... * ...

2- رَبِّ الْعَالَمِيْنَ

... ..

3- رَسُوْلُ اللّٰهِ

... ..

4- يَا بَنِيَّ اَقِمِ الصَّلَاةَ

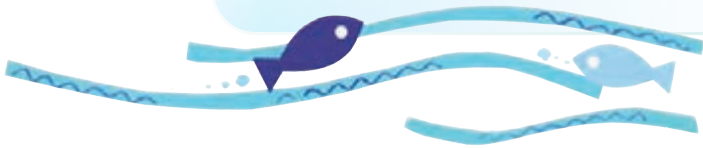
ای فرزندانم، به پا دار ... را

قطره
اما
دریا

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله:

بهترین شما کسی است که قرآن را بیاموزد و به دیگران نیز آموزش دهد*.

تمرین اول

آیات جلسه‌ی دوم و سوم این درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید که در حالت وقف، حرکت آخر جمله را نخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور حرکتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۳۸

۱- حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۷۲

۲- وَ أَنْ أَقِمُوا الصَّلَاةَ وَ اتَّقَوْهُ

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۹۲

۳- وَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿۹۲﴾

سوره‌ی اِسْرَاءِ، آیه‌ی ۷۸

۴- أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ

تمرین سوم

در تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به حرف ساکن یا تشدید بعد از آن وصل کنید.
(مانند شماره‌ی ۱)

حفظ قرآن

یکی از سطرهای بالا را (به انتخاب خود) از حفظ بخوانید.

همان‌طور که در سال گذشته آموختید چهار حرف ریز «ج، ز، ط، م» بالای برخی از کلمات، نشانه‌ی وقف است.

سوره‌ی لقمان

۱ وَ لَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ جَ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا
 ۲ يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ زَ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَ
 ۳ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ زَ إِنَّ الشِّرْكَ
 ۴ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ زَ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ
 ۵ وَهَنًا عَلٰى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ زَ أَنْ اشْكُرْ لِي وَ
 ۶ لِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿١٤﴾ وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي
 ۷ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا زَ وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا
 ۸ مَعْرُوفًا زَ وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ جَ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
 ۹ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَا بُنَيَّ إِنَّهَا إِنْ تَكُ
 ۱۰ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ
 ۱۱ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ جَ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾

خواندن روزانه‌ی قرآن

فعالیت

همان‌طور که هر روز نماز می‌خوانیم،

چه خوب است هر روز مقداری قرآن نیز بخوانیم.

هر روز مقداری از آیات ۱۲ تا ۱۶ سوره‌ی لقمان را به صورت «جمله

به جمله» بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

◀ **تمرین اول:** آیات ۱ تا ۶ سوره ی تغابن را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	۱
يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ	۲
لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۱	۳
هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ ۲	۴
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۳	۵
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ	۶
وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۴	۷
وَيَعْلَمُ مَا تُسْرَوْنَ وَمَا تُعْلِنُونَ ۵	۸
بِذَاتِ الصُّدُورِ ۶	۹
قَبْلُ فذاقوا وبال أمرهم ولهم عذاب أليمٌ ۷	۱۰
ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا	۱۱
أَبَشْرُ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا ۸	۱۲
وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ۹	۱۳

◀ **تمرین دوم:** هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر

دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

خدا هر کاری را که می‌کنید، می‌بیند.

سوره‌ی تغابن، آیه‌ی ۲

آیا می‌توانید سیب خود را در
جایی بخورید که هیچ‌کس نبیند؟!

به نظر شما کسی موفق می‌شود؟

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات
درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از
حفظ بخوانید.

همان‌طور که می‌دانید، صداهاى آبی ؕ در آخر هر جمله خوانده نمی‌شوند. از این پس، این صداها معمولی نوشته شده است، ولی مانند گذشته، هنگام وقف خوانده نمی‌شوند.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید؛ با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید و به وقف بر حرکات ؕ توجه کنید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن توجه کنید.

۱- **وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ** سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۲۴
و خدا شنوای دانا است.

۲- **وَ كَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا** سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۱۳۴
و خدا شنوای بینا است.

۳- **وَ كَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا** سوره‌ی احزاب، آیه‌ی ۲۷
و خدا بر هر چیز توانا است.

۴- **وَ عَدَّ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ** سوره‌ی توبه، آیه‌ی ۷۲
خدا مردان و زنان مؤمن را به بهشت‌های (زیبا و پر نعمت) وعده داده است.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید:

۱- سَمِيعٌ : شنوا دانا

۲- عَلِيْمٌ : شنوا دانا

۳- بَصِيْرٌ : توانا بینا

۴- قَدِيْرٌ : توانا بینا

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و با استفاده از معنای کلمات آموخته شده، ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- إِنَّ اللَّهَ عَلِيْمٌ قَدِيْرٌ ﴿٧٠﴾

سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۷۰

قطعاً ... ی ... است.

۲- وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيْرُ ﴿١١﴾

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۱۱

و او ... ی ... است.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

برتری قرآن بر دیگر سخنان، هم چون برتری خداست بر خلقش*

قطره
اما
دریا

تمرین اول

آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید در حالت وقف، حرکت آخر جمله را نخوانید. خوب است آیات درس را شبیه قرائت الگو (کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ) تمرین کنید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۳۷

۱- خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۳۳

۲- وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۵۳

۳- إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا

تمرین سوم

در تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به ساکن یا تشدید وصل کنید.

هر روز مقداری از آیات ۷ تا ۱۳ سوره‌ی تغابن را به صورت «جمله به جمله» از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

فعالیت

۱ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ
 ۲ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾
 ۳ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنَّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا
 ۴ تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ
 ۵ يَوْمُ التَّغَابُنِ ط وَ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ
 ۶ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 ۷ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾ وَالَّذِينَ
 ۸ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ
 ۹ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾ مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ
 ۱٠ اللَّهِ ط وَ مَنْ يُؤْمِنِ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ ج وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾
 ۱١ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ج فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ
 ۱٢ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ج وَعَلَى اللَّهِ
 ۱٣ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

◀ **تمرین اول:** آیات ۳۴ تا ۳۸ سوره‌ی ابراهیم را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

۱	وَ آتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ ۚ وَ إِن تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ
۲	لَا تُحْصَوها ۚ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿۳۴﴾ وَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ
۳	رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا ۚ وَ اجْنُبْنِي وَ بَنِيَّ أَنْ
۴	نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿۳۵﴾ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضَلَّلْنَ كَثِيرًا مِنْ النَّاسِ ۚ
۵	فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي ۚ وَ مَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ
۶	غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۶﴾ رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بُوَادٍ غَيْرِ
۷	ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ ۚ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ ۚ
۸	فَاجْعَلْ أَفئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ ۚ وَ ارْزُقْهُمْ
۹	مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿۳۷﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ
۱۰	تَعْلَمُ مَا نُخْفِي ۚ وَ مَا نُعْلِنُ ۚ وَ مَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ
۱۱	مِنْ شَيْءٍ ۚ فِي الْأَرْضِ وَ لَا فِي السَّمَاءِ ﴿۳۸﴾

◀ **تمرین دوم:** هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا

اگر بخواهید نعمت‌های خدا را بشمارید

آن قدر زیاد است که نمی‌توانید.

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۳۴

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

فضل خدای را که تواند شمار کرد؟
یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟

سعدی

همان‌طور که می‌دانید، صداهاى آبی «هـ، هـ» در آخر جمله خوانده نمی‌شوند. از این پس، این صداها معمولی نوشته می‌شود، ولی مانند گذشته، هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید، با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید و به وقف بر حرکات توجه کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
سوره‌ی انفال، آیه‌ی ۲۰

اطاعت کنید از خدا و پیامبرش.

۲- فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ
سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۱۲

پس پاداش او نزد پروردگارش است.

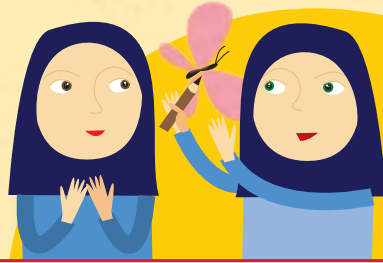
۳- أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ
سوره‌ی زمر، آیه‌ی ۳۶

آیا خدا کافی بنده‌اش؟

حفظ قرآن

جمله‌ی سوم تمرین دوم را همراه با ترجمه‌ی آن از حفظ بخوانید.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل معنای صحیح را علامت بزنید:

- ۱- أَجْرٌ : پاداش پاداش‌ها
- ۲- أَطِيعُوا : اطاعت کنید اطاعت کردند
- ۳- عَبَّدَ : بندگان بنده

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و با استفاده از معنای کلمات آموخته شده، ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی مریم، آیه‌ی ۳۰

۱- قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ

گفت: قطعاً من ... ی ... هستم.

سوره‌ی شعراء، آیه‌ی ۱۰۹

۲- إِنَّ أَجْرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

نیست ... من ... بر ...

سوره‌ی نور، آیه‌ی ۵۴

۳- قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

بگو ... از ... و ... از ...

حفظ قرآن

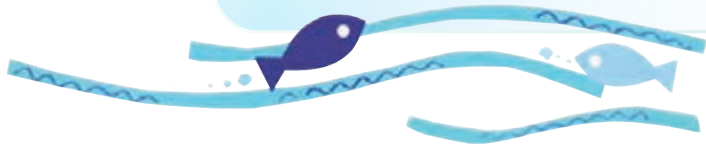
سطر سوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

قرآن هر چه خوانده و شنیده شود، هرگز کهنه نمی‌شود.*

تمرین اول

آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید در حالت وقف، حرکت آخر جمله را نخوانید. خوب است آیات درس را با قرائت الگو تمرین کرده و شبیه آن قرائت کنید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شوند، خط‌بکشید.

سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۳۶

۱- نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ

سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۷۷

۲- فَاسْرِّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ

سوره‌ی طلاق، آیه‌ی ۳

۳- وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

سوره‌ی زمر، آیه‌ی ۱۷ و ۱۸

۴- فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ

تمرین سوم

در تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به حرف ساکن یا تشدید بعد از آن‌ها وصل کنید.

هر روز مقداری از آیات ۳۹ تا ۴۶ سوره‌ی ابراهیم را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید و سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

فعالیت

۱ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلٰى الْكِبَرِ اِسْمَاعِيْلَ وَاِسْحٰقَ
 ۲ اِنَّ رَبِّيْ لَسَمِيْعُ الدُّعَاۗءِ ﴿۳۹﴾ رَبِّ اجْعَلْنِيْ مُقِيْمَ الصَّلَاةِ
 ۳ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِيْ رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاۗءِ ﴿۴۰﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِيْ
 ۴ وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ الْحِسَابُ ﴿۴۱﴾ وَ لَا
 ۵ تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظّٰلِمُوْنَ ؕ اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ
 ۶ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيْهِ الْاَبْصَارُ ﴿۴۲﴾ مَهْطِعِيْنَ مُقْنِعِيْ
 ۷ رُءُوْسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ اِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ ؕ وَ اَفْتَدَتْهُمْ هَوَاۗءُ ﴿۴۳﴾
 ۸ وَ اَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا
 ۹ رَبَّنَا اٰخِرْنَا اِلَىٰ اَجَلٍ قَرِيْبٍ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَ نَتَّبِعِ
 ۱۰ الرُّسُلَ ؕ اَوْلَمْ تَكُوْنُوْا اَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلِ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ ﴿۴۴﴾
 ۱۱ وَ سَكَنتُمْ فِيْ مَسَاكِيْنِ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا اَنْفُسَهُمْ وَ تَبَيَّنَ
 ۱۲ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ ؕ وَ ضَرَبْنَا لَكُمْ الْاَمْثَالَ ﴿۴۵﴾ وَ قَدْ
 ۱۳ مَكْرُوْا مَكْرَهُمْ ؕ وَ عِنْدَ اللّٰهِ مَكْرُهُمْ ؕ وَ اِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ
 ۱۴ لِتَزُوْلَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿۴۶﴾

فعالیت

معنای کلماتی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است را بگویید.

◀ **تمرین اول:** آیات ۱ تا ۲۴ سوره‌ی واقعه را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
۲	إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۱ لَيْسَ لِقَوْلِهَا كَاذِبَةٌ ۲
۳	خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ۳ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ۴ وَبُسَّتِ
۴	الْجِبَالُ بَسًّا ۵ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا ۶ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا
۵	ثَلَاثَةً ۷ فَاصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۸ مَا اصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۸
۶	وَاصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۹ مَا اصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۹
۷	وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ۱۰ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ۱۱
۸	فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۱۲ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأُولَى ۱۳ وَ قَلِيلٌ
۹	مِنَ الْآخِرِينَ ۱۴ عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ۱۵ مُتَّكِنِينَ
۱۰	عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ۱۶ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ۱۷
۱۱	بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ ۱۸ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ۱۸ لَا يُصَدَّعُونَ
۱۲	عَنْهَا وَلَا يُنْزَفُونَ ۱۹ وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ ۲۰
۱۳	وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ۲۱ وَحُورٍ عِينٍ ۲۲ كَأَمْثَالِ
۱۴	اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ۲۳ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۲۴

◀ **تمرین دوم:** هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر

دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

همان طور که می‌دانید، نقطه‌های آبی (یا توخالی) «ة، ة» در هنگام وقف خوانده نمی‌شود. از این پس، این نقطه‌ها معمولی نوشته می‌شود، ولی مانند گذشته، این نقطه‌ها و حرکت آن هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از رمزینده‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید، با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید و به وقف بر «ة» و «ة» توجه کنید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- وَ أَرْضُ اللَّهِ أَسِعَةٌ

و زمین خدا وسیع و پهناور است.

سوره‌ی زمر، آیه‌ی ۱۰

۲- عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ

دانای نهای آشکار

سوره‌ی حشر، آیه‌ی ۲۲

۳- كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ

چه بسیار گروه کمی که پیروز شوند بر گروهی بسیار، با خواست و اجازه‌ی خدا.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۴۹

۴- وَجْهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمٌ ^۸ لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ^۹

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ^{۱۰} لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَاقِيَةً ^{۱۱}

چهره‌هایی در آن روز شاداب و با طراوتند ^۸ و از سعی و تلاش خود خشنودند ^۹

و در بهشتی عالی جای دارند ^{۱۰} که در آن هیچ سخن لغو و بیهوده‌ای نمی‌شنوند. ^{۱۱}

سوره‌ی غاشیة، آیه‌ی ۸ تا ۱۱

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- اَرْضُ : آسمان زمین
- ۲- عَالِمٍ : دانا توانا
- ۳- غَيْبٍ : نهان آشکار
- ۴- قَلِيلٌ، قَلِيلَةٌ : کم بسیار
- ۵- كَثِيرٌ، كَثِيرَةٌ : کم بسیار

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا

 و یاد کن ... ت را ...

سوره‌ی آل‌عمران، آیه‌ی ۴۱

۲- قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ

 بگو بهره و توشه‌ی ... .. است.

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۷۷

۳- اِنَّ اللّٰهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ

 قطعاً ... .. آسمان‌ها و ... .. است.

سوره‌ی فاطر، آیه‌ی ۳۸

حفظ قرآن

سطر اول از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله :
هر که خواهان علم گذشتگان و آیندگان است،
در قرآن کاوش و جست و جو کند.*

تمرین اول

آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی غاشیة را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ
بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور آن چه که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

سوره‌ی کَهِف، آیه‌ی ۵۸

۱- وَ رَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ

سوره‌ی حَاقَّة، آیه‌ی ۱۳

۲- فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ

سوره‌ی نَحْل، آیه‌ی ۳۰

۳- لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ

تمرین سوم

در تمرین بالا، دور حروف ناخوانا خط بکشید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۲۷ تا ۵۷ سوره‌ی واقعه را به صورت جمله به جمله از روی
صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

۱ وَاصْحَابُ الْيَمِينِ مَا اصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ
 ۲ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلِّ مَمْدُودٍ ﴿٣٠﴾ وَماءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾
 ۳ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ وَفُرْشٍ
 ۴ مَرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ اِنَّا اَنْشَاْنَاهُنَّ اِنْشَاءً* ﴿٣٥﴾ فَجَعَلْنَاهُنَّ اَبْكَارًا ﴿٣٦﴾
 ۵ عُرْبًا اَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِاصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْاَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾
 ۶ وَثَلَاثَةٌ مِنَ الْاٰخِرِينَ ﴿٤٠﴾ وَاصْحَابُ الشِّمَالِ مَا اصْحَابُ الشِّمَالِ
 ۷ ﴿٤١﴾ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾ وَظِلِّ مِّنْ يَّحْمُومٍ ﴿٤٣﴾ لَا بَارِدٍ وَلَا
 ۸ كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَبْلَ ذٰلِكَ مُتْرَفِيْنَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوْا يُصِرُّوْنَ
 ۹ عَلٰى الْجَنَّتِ الْعَظِيْمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوْا يَقُولُوْنَ اِذَا مِتْنَا وَكُنَّا
 ۱۰ تُرَابًا وَعِظَامًا اِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ ﴿٤٧﴾ اَوْ اَبَاؤُنَا الْاَوَّلُوْنَ ﴿٤٨﴾ قُلْ
 ۱۱ اِنَّ الْاَوَّلِيْنَ وَالْاٰخِرِيْنَ ﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوعُوْنَ اِلٰى مِيْقَاتٍ يَّوْمٍ مَّعْلُوْمٍ
 ۱۲ ﴿٥٠﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ اِيْهَا الضَّالُّوْنَ الْمُكْذِبُوْنَ ﴿٥١﴾ لَا كِلُوْنَ مِنْ شَجَرٍ
 ۱۳ مِنْ زَقُوْمٍ ﴿٥٢﴾ فَمَالِئُوْنَ مِنْهَا الْبُطُوْنَ ﴿٥٣﴾ فَشَارِبُوْنَ عَلَيْهِ مِنْ
 ۱۴ الْحَمِيْمِ ﴿٥٤﴾ فَشَارِبُوْنَ شُرْبَ الْهَيْمِ ﴿٥٥﴾ هٰذَا نَزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ
 ۱۵ ﴿٥٦﴾ نَحْنُ خَلَقْنٰكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُوْنَ ﴿٥٧﴾

* هنگام وقف به صورت « انشاء» خوانده می شود.

◀ **تمرین اول:** آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵ سوره‌ی آل عمران را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ	۱
إِلَّا وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ	۲
جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ	۳
إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ	۴
بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا ۚ وَ كُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ	۵
فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا ط كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ	۶
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾ وَ لَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَىٰ	۷
الْخَيْرِ وَ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ	۸
وَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَ لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ	۹
تَفَرَّقُوا وَ اخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ	۱۰
وَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾	۱۱

◀ **تمرین دوم:** آیات درس را از رمزینه سریع پاسخ یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

همه با هم به ریسمان الهی چنگ بزنید و پراکنده نشوید.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۰۳

حَبْلٌ : ریسمان جَمِيعًا : همه با هم

حَبْلِ اللَّهِ : ... ..

به نظر شما منظور از «حَبْلِ اللَّهِ» (ریسمان خدا) چیست؟

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

در آغاز ۲۹ سوره‌ی قرآن، حروفی آمده که به صورت کلمه نوشته شده است، ولی هر حرف آن با اسم خود خوانده می‌شود، مانند: «الم» که خوانده می‌شود «آلف لام میم». تعداد این حروف، ۱۴ حرف است. توجه کنید در حروف مُقَطَّعه، چهار حرف «ح، ر، ه، ی» به صورت «حا، را، ها، یا» خوانده می‌شود.

به نحوه‌ی خواندن این حروف مُقَطَّعه توجه کنید:

ن	←	نون
طه	←	طا ها
حم	←	حا میم
طسم	←	طا سین میم
المر	←	آلف لام میم را
کهیعص	←	کاف ها یا عین صاد

«عین» به صورت «عین» خوانده می‌شود.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

این آیات شریف را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- الرَّ ۱ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ۲

الف لام را ۱ این آیات کتاب حکمت* آمیز است. ۲ سوره یونس

۲- حَم ۱ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۲

حامیم ۱ نازل کردن این کتاب از سوی خداوند با عزت و حکیم است. ۲ سوره جاثیه

۳- یَس ۱ وَ الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ۲

یاسین ۱ سوگند به قرآن حکمت آمیز ۲

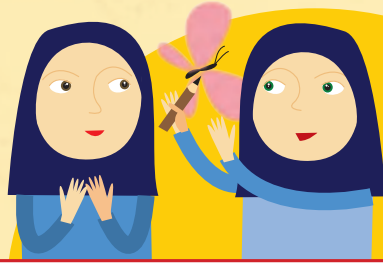
إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۳

قطعاً تو از پیامبران هستی ۳

عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۴

در راه راست هستی. ۴ سوره یاسین

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- مُرْسَلِينَ : پیامبران دانشمندان

۲- صِرَاطٌ : راه راست

۳- مُسْتَقِيمٌ : راه راست

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی صافات، آیه‌ی ۱۸۱

۱- وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۸۱﴾

... بر ...

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۵۱

۲- هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿۵۱﴾

این ... .. است.

سوره‌ی زعد، آیه‌ی ۱

۳- الْمُرْتَدُّونَ أُولَئِكَ آيَاتُ الْكِتَابِ

الف لام میم را، این ... .. است.

حفظ قرآن

سطر اول از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

قرآن ریسمان خدا، نور آشکار و شفای سودمند است، پس آن را بخوانید؛

زیرا خدای بزرگ برای هر حرف آن، ۱۰ پاداش نیکو به شما می‌دهد*.

قطره
اما
دریا

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی غاشیه را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

با توجه به حروف مقطعه، آیات زیر را بخوانید.

سوره‌ی قاف

۱- ق وَالْقُرْآنِ الْمَجیدِ

سوره‌ی نمل

۲- طس تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ

سوره‌ی آل عمران

۳- الم اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

سوره‌ی اعراف

۴- المص كِتَابٌ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ ...

تمرین سوم

این حروف مقطعه را همان طور که می‌خوانید، بنویسید.

...	←	ق
...	←	طس
...	←	الم
...	←	المص
...	←	حم عسق

۱ یَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌُ وَ تَسْوَدُّ وُجُوهٌُ ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ
 ۲ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا
 ۳ كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي
 ۴ رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا
 ۵ عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۖ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾ وَلِلَّهِ مَا
 ۶ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾
 ۷ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ
 ۸ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ ۖ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ
 ۹ خَيْرًا لَهُمْ ۚ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَنْ
 ۱٠ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذًى ۚ وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ الْأَدْبَارَ ۚ ثُمَّ
 ۱١ لَا يُنصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةُ أَيْنَ مَا تُقِفُوا إِلَّا
 ۱٢ بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ وَ حَبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَ بَاتُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ
 ۱٣ وَ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ۚ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ
 ۱٤ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ۚ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا
 ۱٥ وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾

هر روز مقداری از آیات ۱۰۶ تا ۱۱۲ سورهی آل عمران را به صورت جمله به جمله بخوانید.
 سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

◀ **تمرین اول:** آیات ۷۶ تا ۸۲ سوره‌ی اسراء را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

۱	وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفْرِزُونَكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا ^ز وَ
۲	إِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلافَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا
۳	قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا ^ز وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾
۴	أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ
۵	وَ قُرْآنَ الْفَجْرِ ^ز إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾
۶	وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ ^ز عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ
۷	رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ
۸	وَ أَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَ اجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا
۹	نَصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ
۱۰	كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَ نُنزِلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ
۱۱	وَ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَ لَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾

◀ **تمرین دوم:** هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

جاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ

حق آمد و باطل نابود شد.

سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۸۱

دیو چو بیرون رود، فرشته در آید

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

هرگاه علامت مَدّ (ـ) روی صداهای کشیده (آ، ی، و) باشد، آن‌ها را بیش‌تر می‌کشیم، مانند:

وَلَا الضَّالِّينَ
أَنْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ
وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط همراه با آن بخوانید و به کشش صداهای دارای علامت مد دقت کنید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت «قاعده‌ی مدّ» بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ
سوره‌ی هود، آیه‌ی ۸۸

و نیست موفقیت من جز از سوی خدا

۲- رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ
سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۰

پروردگارا دعای من را قبول کن

۳- إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ
سوره‌ی توبه، آیه‌ی ۲۲

قطعاً نزد خدا پاداش بزرگ است.

حفظ قرآن

جمله‌ی ۱ یا ۲ را از حفظ بخوانید.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- عِنْدَ : نزد بزرگ
- ۲- عَظِيمٌ : نزد بزرگ
- ۳- تَقَبَّلَ : قبول کن قبول کرد

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی تَغَايُن، آیه‌ی ۱۵

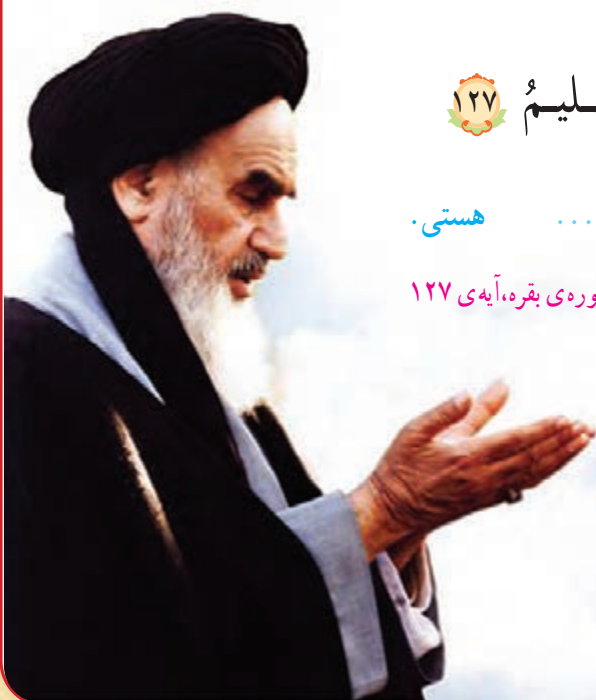
۱- وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

و ... او ... است.

۲- رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾

بروردگارا ... از ما، قطعاً تو ... هستی.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۲۷

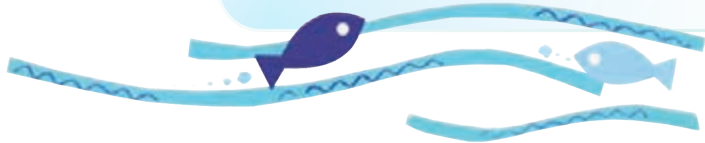
حفظ قرآن

سطر دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

امام رضا علیه السلام در راه سفر به خراسان،
شب‌ها قبل از خواب، قرآن می‌خواندند*.

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۶ سوره غاشیه را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ
بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و «قاعده‌ی مد» را رعایت کنید.

سوره‌ی حجر، آیه‌ی ۸۹

۱- وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ

سوره‌ی قصص، آیه‌ی ۷۷

۲- وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۸۵

۳- كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۵۰

۴- وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً

تمرین سوم

در تمرین فوق، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به حرف ساکن یا تشدید وصل کنید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۸۸ تا ۹۵ سوره‌ی اسراء را به صورت جمله به جمله از روی
صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

۱ قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَيَّ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ
 ۲ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ
 ۳ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ وَ لَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ
 ۴ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ
 ۵ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ
 ۶ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الْأَنْهَارَ خِلالِهَا
 ۷ تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا كِسْفًا
 ۸ أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ
 ۹ مِنْ زُخْرَفٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَ لَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ
 ۱۰ حَتَّى تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُؤُهُ ﴿٩٣﴾ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ
 ۱۱ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٤﴾ وَ مَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ
 ۱۲ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٤﴾
 ۱۳ قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ
 ۱۴ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿٩٥﴾

آشنایی با خط قرآن کریم

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس می‌گوییم که شما می‌توانید به تدریج همه‌ی قرآن را بخوانید. از این درس به بعد، آیات هر درس، مانند صفحه‌های قرآن کریم آمده است. از این رو خوب است در ابتدا با برخی از ویژگی‌های خط قرآن کامل آشنا شوید. این ویژگی‌ها به شرح زیر است.

۱- برخی از حروف گاهی به شکل دیگری نوشته شده است؛ مانند :

ر ← ر

ک ← ک

م ← م

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

لِيَوْمِ عَلَيْهِمْ أَسْلَمَ
كُفْرًا أَحْمِلُكُمْ رَبُّكُمْ
أَمْرُنَا عَزِيزٌ لِشَاعِرٍ

۲- برخی حروف روی هم نوشته شده است؛ مانند:

نَحْنُ ← نَحْنُ بِخَلْقِهِمْ ← بِخَلْقِهِمْ يُجَادِلُنَا ← يُجَادِلُنَا

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

تَجْرَى مُخْلِصِينَ
الْخَيْرَةَ تُخَفِّوهُ
يَجْحَدُ يُحِبُّ
تُجْرِمُونَ يَجْعَلُوهُ

۳- گاهی صدای «ا» به صورت «اُ» نوشته شده است؛ مانند :

رَزَقْنَاهُمْ ← رَزَقْنَاهُمْ   سَمَّاكُمْ ← سَمَّاكُمْ
يُخَادِعُونَ ← يُخَادِعُونَ   أَدْرَاكَ ← أَدْرَاكَ

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

سُبْحَانَ صَلِحًا   يَسْمَاءُ   بَرَكَانَا   أَرْسَلْنَاكَ
سَمَوَاتٍ خَالَتْكُمْ   مِنَ الْكِتَابِ   ءَاثِرٍ   تَعَالَى

۴- گاهی صدای «ا» به صورت «اُ» روی «و» ناخوانا نوشته شده است؛ مانند :

الصَّلَاةَ ← الصَّلَاةَ   الزَّكَاةَ ← الزَّكَاةَ   حَيَاةً ← حَيَاةً

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

صَلَوَاتِكَ   كَمِشْكُوتِ   النَّجْوَةِ   مَنْوَةٍ   بِالْغَدْوَةِ

۵- گاهی صدای «ی» کوچک به شکل «يُ» نوشته شده است، مانند :

بِهِ ← بِهِ   عَبْدِهِ ← عَبْدِهِ   هَذِهِ ← هَذِهِ

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

قَدْرِهِ   بَصَرِهِ   طَعَامِهِ   ءَايَاتِهِ

قرآن آموزان عزیز!

در جلسه‌ی قبل با ویژگی‌های خط قرآن کامل آشنا شدید. از این رو آیات قرآن کریم در هر درس، به صورت یک صفحه‌ی قرآن کامل، آمده است. چه خوب است در صورتی که در مدرسه قرآن کامل موجود است، آن‌ها را به کلاس بیاورید و پس از یافتن آیات درس، آن آیات را از روی مُصَحَّف شریف بخوانید.

◀ **تمرین اول:** آیات ۹۴ تا ۱۰۲ سوره نحل* را برای هم، گروهی بخوانید.

۱ وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا
۲ وَتَذُوقُوا السَّوْءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ
۳ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۹۴﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
۴ إِنَّ مَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۹۵﴾
۵ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ ط وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا
۶ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۶﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا
۷ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً
۸ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۷﴾
۹ فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿۹۸﴾
۱۰ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطٰنٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
۱۱ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۹۹﴾ إِنَّمَا سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ
۱۲ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿۱۰۰﴾ وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ
۱۳ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنْزَلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
۱۴ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۱﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ
۱۵ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿۱۰۲﴾

* حَيَاة

* صفحه‌ی ۲۷۸ قرآن کامل

◀ **تمرین دوم:** هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

زمانی که قرآن می‌خوانی به خدا پناه ببر از شیطان رانده شده.

سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۹۸

آداب خواندن قرآن

قرآن پیام و کلام خداست، وقتی می‌خواهیم قرآن بخوانیم، آداب خواندن قرآن را رعایت کنیم.

- ۱- تمیز و پاکیزه باشیم و پیش از خواندن قرآن وضو بگیریم.
- ۲- قرآن را شبیه کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ و زیبا بخوانیم.
- ۳- پیش از خواندن قرآن بگوییم:

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»

- ۴- در بین خواندن قرآن، حرف نزنیم و ساکت باشیم.

- ۵- سعی کنیم هر روز قرآن بخوانیم، تا آن‌جا که می‌توانیم معنای آن را بفهمیم و به دستورهای آن عمل کنیم.

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

سوره‌ی أنعام، آیه‌ی ۱۰۲

۱- لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

نیست خدایی جز او، که خالق هر چیز است.

۲- فَاقْرَأُوا مَا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

پس بخوانید آنچه می‌توانید از قرآن؛

۳- وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

و نماز را به پا دارید و زکات بپردازید و به خدا (یعنی: در راه خدا) قرض نیکو بدهید؛

سوره‌ی مُزْتَمِل، آیه‌ی ۲۰

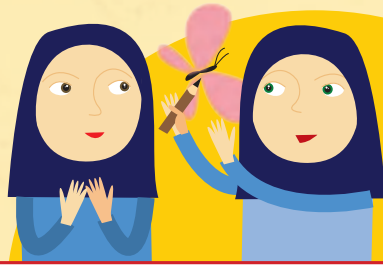
۴- وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

و آمرزش بخواهید از خدا که قطعاً خدا بسیار آمرزنده‌ی مهربان است.

حفظ قرآن

سطر اول یا دوم را از حفظ بخوانید.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- لا : نه، نیست خدا
- ۲- إله : نه، نیست خدا
- ۳- زكاة : نماز زکات
- ۴- غفور : بسیار آمرزنده مهربان
- ۵- رحیم : بسیار آمرزنده مهربان

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- **أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ**
 آگاه باشید قطعاً ... ، او ... .. است.

۲- **وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ**
 و به پا دارید ... را و بپردازید ... را و ... .. را.

۳- **وَالْهُكْمَ إِلَهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ**
 و ... ی شما ... ی یکتاست، ... بی جز او، که بخشنده‌ی ... است.

چه خوش است صوت قرآن ز تو دلربا شنیدن

روزی علامه بحرالعلوم وارد حرم حضرت علی علیه‌السلام شد و ناگهان شروع به خواندن این شعر کرد:

چه خوش است صوت قرآن، ز تو دلربا شنیدن به رُحّت نظاره کردن سخن خدا شنیدن

از او سؤال شد: برای چه، هنگام ورود به حرم، این شعر را خواندید؟

پاسخ داد: وقتی وارد حرم مطهر شدم، حضرت مهدی علیه‌السلام را دیدم که در کنار ضریح نشسته و با صدای بلند قرآن می‌خواند؛ چون ایشان را در حال خواندن قرآن دیدم، بی اختیار این شعر بر زبانم جاری شد.*

تمرین اول

آیات ۱۷ تا ۲۰ سوره‌ی غاشیة را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید.

۱- قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ

سوره‌ی کهف، آیه‌ی ۷۳

۲- هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

سوره‌ی حشر، آیه‌ی ۲۴

۳- وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

سوره‌ی اعراف، آیه‌ی ۲۰۴

تمرین سوم

در تمرین فوق، زیر پایه‌های همزه که از حروف ناخوانا هستند، خط بکشید و سطر سوم را از حفظ بخوانید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی شوری را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 ۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵

حَمْدًا ۱ عَسَقًا ۲ كَذٰلِكَ یُوحٰی اِلَیْكَ وَاِلٰی الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِكَ
 اللّٰهُ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ۳ لَهُ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ
 وَهُوَ الْعَلِیُّ الْعَظِیْمُ ۴ تَكَادُ السَّمٰوٰتُ یَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ
 وَالْمَلَائِكَةُ یُسَبِّحُوْنَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَیَسْتَغْفِرُوْنَ لِمَنْ فِی الْاَرْضِ
 اِلَّا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ ۵ وَالَّذِیْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖ
 اَوْلِیَآءَ اللّٰهُ حَفِیْظٌ عَلَیْهِمْ وَمَا اَنْتَ عَلَیْهِمْ بِوَكِیْلٍ ۶
 وَكَذٰلِكَ اَوْحٰیْنَا اِلَیْكَ قُرْآنًا عَرَبِیًّا لِتُنذِرَ اُمَّ الْقُرٰی
 وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ یَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَیْبَ فِیْهِ فَرِیْقٌ
 فِی الْجَنَّةِ وَفَرِیْقٌ فِی السَّعِیْرِ ۷ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَهُمْ
 اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلٰكِنْ یُدْخِلُ مَنْ یَّشَآءُ فِی رَحْمَتِهٖ وَالظَّالِمُوْنَ
 مَا لَهُمْ مِنْ وَّلِیٍّ ۸ وَلَا نَنْصِرُ ۹ اَمَّا اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖ اَوْلِیَآءَ
 فَاللّٰهُ هُوَ الْوَلِیُّ وَهُوَ یُحِی الْمَوْتِی وَهُوَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ
 قَدِیْرٌ ۱۰ وَمَا اَخْتَلَفْتُمْ فِیْهِ مِنْ شَیْءٍ فَحُكْمُهُ اِلٰی اللّٰهِ
 ذٰلِكُمْ اللّٰهُ رَبِّیْ عَلَیْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَیْهِ اُنِیْبُ ۱۱

◀ **تمرین اول:** آیات ۳۰ تا ۳۷ سوره‌ی آل عمران* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

* رَتَوْفٌ

۱ یَوْمَ تَجِدُ كُلَّ نَفْسٍ مَاعَمَلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَاعَمَلَتْ مِنْ سَوْءٍ
 ۲ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ
 ۳ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي
 ۴ يُحِبِّكُمْ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾ قُلْ
 ۵ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾
 ۶ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرٰهِيمَ وَآلَ عِمْرٰنَ
 ۷ عَلَى الْعٰلَمِينَ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةً بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾
 ۸ إِذ قَالَتْ امْرَأَتُ عِمْرٰنَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا
 ۹ فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا
 ۱۰ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ
 ۱۱ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ
 ۱۲ وَذُرِّيَّتَهُمَا مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ
 ۱۳ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا
 ۱۴ زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَمْرِئُومَ إِنِّي لَأَكْفِرُ
 ۱۵ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

* صفحه‌ی ۵۴ قرآن کامل

◀ **تمرین دوم:** هر دانش آموز، یک جمله را می خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می برند.

حضرت زکریّا و مریم علیهما السّلام

حضرت زکریّا، عسازنان وارد حیاط بزرگ مسجدُ الاقصیٰ شد. به سختی از پله‌های چوبی کنار حیاط بالا رفت و به محل عبادت حضرت مریم، که خودش آن را برای او آماده کرده بود، نزدیک شد. زمزمه‌ای دلنشین به گوش می‌رسید. حضرت زکریّا با خود گفت: این دختر همیشه در حال عبادت است! به یاد روزی افتاد که حضرت مریم دختر بچه‌ای خردسال بود و مادرش برای انجام نذر خود، او را نزد علمای دین آورد. مریم اولین دختری بود که مادرش او را نذر خدمت و عبادت خانه‌ی خدا کرد. پیش از آن فقط پسران را نذر می‌کردند!

پدر مریم، حضرت عمران، سال‌ها پیش از دنیا رفته بود و همه‌ی علمای بیثُ الْمُقَدَّس دوست داشتند سرپرستی حضرت مریم را به عهده گیرند. با آن که حضرت زکریّا شوهر خاله‌ی او بود، رضایت داد برای انتخاب سرپرست حضرت مریم قرعه‌کشی شود. همه در تب و تاب بودند. لب‌ها به ذکر تکان می‌خورد و چشم‌ها نگران بود. ناگهان در مقابل چشم همه، قرعه به نام حضرت زکریّا درآمد. او خوشحال شد و سجده‌ی شکر به جای آورد. خاطرات گذشته، فکر حضرت زکریّا را مشغول کرده بود که او به اتاق حضرت مریم رسید. در زد و به آرامی وارد شد. حضرت مریم در محراب مشغول دعا و نیایش بود. پرده‌ای از اشک جلوی چشمان حضرت زکریّا را پوشاند. زیر لب دعا کرد: خدایا! عبادت‌های این بنده‌ی پاک خود را بپذیر.

بار دیگر به سوی محراب نگاه کرد، ظرفی پر از میوه‌های رنگارنگ کنار سجاده‌ی حضرت مریم، توجه حضرت زکریا را به خود جلب کرد. می‌خواست بداند چه کسی به ملاقات مریم آمده و آن ظرف میوه را برایش آورده است.

نماز حضرت مریم تمام شد. آهسته سربرگرداند و سلام کرد و پرسید: عموجان چه شده است، نگرانید! حضرت زکریا نتوانست لب باز کند. حضرت مریم برخاست و سبدی را که پر از نارنگی و انگور و انار و گلابی بود، مقابل حضرت زکریا گرفت و گفت: بفرماید.

حضرت زکریا با تعجب پرسید: میوه‌های پاییزی؟ اکنون؟ در آغاز بهار؟! حضرت مریم با چهره‌ای گشاده گفت: «هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ»* «این‌ها میوه‌های بهشت هستند. خداوند به هر کس که بخواهد نعمت‌های بسیاری می‌بخشد.» حضرت زکریا که این معجزه را دید در دلش نور امید پیدا شد؛ دست به سوی آسمان بلند کرد و زیر لب گفت: «رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً، إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ»** «خدایا! به من نیز نسل شایسته‌ای ببخش که همانا تو شنونده و مستجاب‌کننده‌ی دعا هستی.»

تمرین اول

قرائت آیات جلسه‌ی قبل را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۳۰ تا ۳۲ سوره‌ی مریم را که درباره‌ی حضرت عیسی - علیه السلام - است، بخوانید و به ترجمه‌ی آیات توجه کنید.

۱- قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ

(حضرت عیسی در گهواره) گفت: به راستی من بنده‌ی خدا هستم،

۲- آتَانِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا

به من کتاب داده و مرا پیامبر قرار داده است.

۳- وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ

و مرا با برکت قرار داده هر کجا که باشم.

۴- وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا

و مرا سفارش کرده که نماز بخوانم و زکات بدهم تا وقتی زنده هستم؛

۵- وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا

و مرا نیکوکار به مادرم قرار داد و مرا ستمگر و بدرفتار قرار نداده است.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- قال: گفت بگو
- ۲- نَبِيٍّ: پیامبران پیامبر
- ۳- حَيٍّ: زندگان زنده

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی غافر، آیه‌ی ۶۵

۱- هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

او ... است؛ ... بی جزا و

سوره‌ی کهف، آیه‌ی ۱

۲- الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ

... برای ... است که نازل کرد بر ... اش ... را

سوره‌ی احزاب، آیه‌ی ۵۶

۳- إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ

قطعاً ... و ... او درود می‌فرستند بر ...

حفظ قرآن

سطر سوم از تمرین دوم را تا پایان آیه از حفظ بخوانید. (آیه‌ی صلوات)

قطره
اما
دریا

امام صادق علیه السلام:

هرگاه در نزد تو قرآن خوانده شود، لازم است ساکت باشی و گوش کنی.*

تمرین اول

آیات ۱۷ تا ۲۶ سوره‌ی غاشیة را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

۱- وَ آتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵۳

۲- يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۴۳

۳- اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۴۵

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۸ سوره‌ی دخان را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ حَمْدٌ ۱ وَالصِّكْرِ الْمُبِينِ ۲ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ
 ۲ مُبْرَكَةٍ ۳ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ۴ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ۵
 ۳ أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا ۶ إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ۷ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ
 ۴ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۸ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 ۵ وَمَا بَيْنَهُمَا ۹ إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ۱۰ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي
 ۶ وَيُمِيتُ ۱۱ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ۱۲ بَلْ هُمْ
 ۷ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ۱۳ فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ
 ۸ مُبِينٍ ۱۴ يَغْشَى النَّاسَ ۱۵ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ۱۶ رَبَّنَا اكشِفْ
 ۹ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ۱۷ أِنِّي لَهُمُ الذِّكْرُ ۱۸ وَقَدْ جَاءَهُمْ
 ۱۰ رَسُولٌ مُبِينٌ ۱۹ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ ۲۰
 ۱۱ إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ ۲۱ قَلِيلًا ۲۲ إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ۲۳
 ۱۲ يَوْمَ نَبِطِشُ الْبَطِشَةَ الْكُبْرَى ۲۴ إِنَّا مُنْتَقِمُونَ ۲۵
 ۱۳ وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۲۶ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ۲۷
 ۱۴ أَنْ أَدَّوْا إِلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ ۲۸ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۲۹

* يُحْيِي

◀ **تمرین اول:** آیات ۲۵۳ تا ۲۵۶ سوره بقره* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ	۱
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ	۲
وَإِيْدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ ۖ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ	۳
مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا	۴
فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ ۖ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا	۵
وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿۲۵۴﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا	۶
رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمْ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خَلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ	۷
وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۲۵۵﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ	۸
لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ ۚ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ	۹
مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ	۱۰
وَمَا خَلْفَهُمْ ۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ ۚ	۱۱
وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ ۖ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا	۱۲
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿۲۵۶﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ۚ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ	۱۳
مِنَ الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ	۱۴
بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ ۚ لَا انْفِصَامَ لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۲۵۷﴾	۱۵

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ

ای مؤمنان! از آن چه خدا به شما روزی داده است، انفاق کنید.

سوره ی بقره، آیه ی ۲۵۴

انْفِقُوا : انفاق کنید، بخشید

انفاق*

آمد به آسمان باز	خورشید دست و دل باز
شد صبح مردم آغاز	بخشید نور و گرما
پر میوه گشت بُستان	گل داد هر گلستان
از شاخه ی درختان	بیاور بیاموز
با گرمی و درخشش	ما مثل آفتابیم
شادان، ز لطف و بخشش	مثل درخت، در باغ
بر ما پیام دارد	آری خدای یکتا
انفاق نام دارد	این کار خوب و زیبا

علیرضا علیزاده

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

آیه‌ی ۲۶۱ سوره‌ی بقره را بخوانید و به ترجمه‌ی آن توجه کنید.

۱- مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ

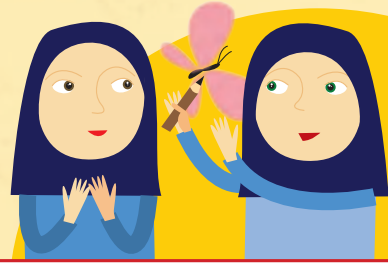
مَثَلِ كَسَانِي كَمَا انْفَاقٌ مِي كَنَدُ امْوَالِشَان رَا دَر رَاهِ خَدَا، مَانَدُ مَثَلِ دَانِه‌اي اسْت،

۲- اَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِئَةٌ حَبَّةٍ

كِه مِي رُوِيَانَد هَفْت خُوشَه وَ دَر هَر خُوشَه صَد دَانِه اسْت،

۳- وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَ خَدَا چِنْد بَرَابَر مِي كَنَد بَرَاي هَر كَس كِه بَخُوَاهَد؛ وَ خَدَا كَشَايِش دِهَنَدِه وَ دَانَاَسْت.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیه‌ی صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید:

۱- الَّذِينَ: کسی که کسانی که

۲- يُنْفِقُونَ: انفاق می‌کنید انفاق می‌کنند

۳- حَبَّةً، حَبًّا: دانه گیاه

۴- سَبْعَ: هفت صد

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۹۵

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى

قطعا... شکافنده‌ی ... و هسته است.

۲- اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ

سوره‌ی طلاق، آیه‌ی ۱۲

... کسی است که خلق کرد ... آسمان را

۳- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

سوره‌ی انفال، آیه‌ی ۳

... به پامی دارند ... را و از آن چه به آن‌ها روزی دادیم ...

حفظ قرآن

سطر اول از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

در حدیثی از حضرت فاطمه سلام الله علیها آمده است:

من خواندن قرآن، نگاه کردن به چهره‌ی رسول خدا

و انفاق در راه خدا را بسیار دوست دارم.*

تمرین اول

آیات ۱ تا ۷ سوره‌ی **اعلیٰ** را از بخش **قرآن در تابستان** همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

سوره‌ی حج، آیه‌ی ۳۵

۱- **وَالْمُقِيمِ الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ**

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۹۲

۲- **لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ**

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۶۷

۳- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ**

سوره‌ی سبأ، آیه‌ی ۳۹

۴- **وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ**

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۹ سوره‌ی فتح را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

فعالیت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِیْنًا ﴿۱﴾ لِيَغْفِرَ لَكَ اللّٰهُ مَا تَقَدَّمَ
 مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَاَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَیْكَ وَيَهْدِيكَ
 صِرَاطًا مُسْتَقِیْمًا ﴿۲﴾ وَیَنْصُرَكَ اللّٰهُ نَصْرًا عَزِیْزًا ﴿۳﴾
 هُوَ الَّذِیْ اَنْزَلَ السَّكِیْنَةَ فِی قُلُوْبِ الْمُؤْمِنِیْنَ لِیَزِدَادُوْا
 اِیْمَانًا مَّعَ اِیْمَانِهِمْ ؕ وَ لِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ
 وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِیْمًا حَكِیْمًا ﴿۴﴾ لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنٰتِ
 جَنَّتٍ تَجْرٰی مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِیْنَ فِیْهَا وَ یُكْفَرُ
 عَنْهُمْ سَیِّاَتِهِمْ ؕ وَ كَانَ ذٰلِكَ عِنْدَ اللّٰهِ فَوْزًا عَظِیْمًا ﴿۵﴾
 وَ یُعَذِّبُ الْمُنٰفِقِیْنَ وَ الْمُنٰفِقٰتِ وَ الْمُشْرِكِیْنَ وَ الْمُشْرِكٰتِ
 الظَّالِمِیْنَ بِاللّٰهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَیْهِمْ دَآئِرَةٌ السَّوْءِ ؕ وَ غَضِبَ اللّٰهُ
 عَلَیْهِمْ وَ لَعَنَهُمْ وَ اَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ؕ وَ سَاءَتْ مَصِیْرًا ﴿۶﴾
 وَ لِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ عَزِیْزًا حَكِیْمًا ﴿۷﴾
 اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَٰهِدًا وَّ مُبَشِّرًا وَّ نَذِیْرًا ﴿۸﴾ لِتُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ
 وَ رَسُوْلِهِ وَ تُعَزِّرُوْهُ وَ تُوَقِّرُوْهُ وَ تَسْبِّحُوْهُ بُكْرَةً وَّ اَصِیْلًا ﴿۹﴾

◀ **تمرین اول:** آیات ۱۰۹ تا ۱۱۷ سوره یهود* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

۱ فَلَاتَكُ فِي مَرِيَةٍ مِّمَّا يَعْْبُدُ هُوَ لَأَنَّهُ مَا يَعْْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْْبُدُ
 ۲ آبَاءَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُونَ نَصِيبُهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ﴿١٠٩﴾
 ۳ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
 ۴ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقَضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿١١٠﴾
 ۵ وَإِنَّ كَلَّالَ لَمَّا لِيُوفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
 ۶ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
 ۷ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
 ۸ فَمَا مَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ
 ۹ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفًا
 ۱۰ مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبَنَّ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي
 ۱۱ لِلذَّكِرِينَ ﴿١١٤﴾ وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾
 ۱۲ فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةً يَنْهَوْنَ
 ۱۳ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ
 ۱۴ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾
 ۱۵ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلِهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ

کارهای خوب، کارهای بد را از بین می‌برد.

سوره‌ی هود، آیه‌ی ۱۱۴

سَيِّئَاتٍ : ...

حَسَنَاتٍ : ...

سَيِّئَةٌ : ...

حَسَنَةٌ : ...

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی دوم

تمرین اول

قرائت آیات درس را از رمزینه سریع پاسخ یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

سوره‌ی نمل، آیه‌ی ۸۹

۱- مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا

هرکس کار خوبی انجام دهد، پس بهتر از آن به او پاداش داده می‌شود.

سوره‌ی ملک، آیه‌ی ۲۹

۲- قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَّنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا

بگو او خدای بخشنده است، ایمان آوردیم به او و بر او توکل کردیم.

سوره‌ی فاطر، آیه‌ی ۳

۳- هَلْ مِنْ خَالِقِ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

آیا هیچ آفریننده‌ای غیر از خدا هست که به شما روزی دهد از آسمان و زمین

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید:

- ۱- آمَنَّا: ایمان می‌آوریم ایمان آوردیم
- ۲- حَسَنَةً: کار خوب، خوب کار بد، بد
- ۳- خَالِق: آفریده شده آفریننده

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی زُمَر، آیه‌ی ۶۲

۱- اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

... هر چیز است.

سوره‌ی فُصِّلَتْ، آیه‌ی ۳۴

۲- وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ

و مساوی نیست ... با کار بد.

سوره‌ی آل‌عمران، آیه‌ی ۸۴

۳- قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

... به ... و به آن چه نازل شد بر ما و به آن چه نازل شد بر حضرت ...

حفظ قرآن

جمله‌ی اول یا دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله :

ای علی! برترین سخن، قرآن است.*

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۳ **سوره‌ی اعلی** را از بخش **قرآن در تابستان** همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

سوره‌ی فرقان، آیه‌ی ۷۰

۱- فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۹۶

۲- إِدْفَعِ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ

سوره‌ی یونس، آیه‌ی ۲۶

۳- لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ

۴- مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۷۹

وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ

حفظ قرآن

جمله‌ی دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۵ **سوره‌ی قاف** را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِیدِ ﴿١﴾ بَلْ مَجَّبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ

فَقَالَ الْكُفْرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِیبٌ ﴿٢﴾ أءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا

ذَلِكَ رَجَعُ بَعِیدٌ ﴿٣﴾ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ

وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِیظٌ ﴿٤﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ

فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَّرِیجٍ ﴿٥﴾ أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ

كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا

وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِیجٍ ﴿٧﴾

تَبْصِرَةً وَذِكْرًا لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِیبٍ ﴿٨﴾ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

مُبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِیدِ ﴿٩﴾ وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ

لَهَا طَلْعٌ نَضِیدٌ ﴿١٠﴾ رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَیْتًا

كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ

وَتَمُودُ ﴿١٢﴾ وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ﴿١٣﴾ وَأَصْحَابُ الْاِیْكَةِ

وَقَوْمُ ثُبَعٍ ﴿١٤﴾ كُلُّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعَیْدِ ﴿١٤﴾

أَفَعِیْنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ ﴿١٥﴾ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِیدِ ﴿١٥﴾

* إِذَا

* زَيَّنَّاهَا

◀ **تمرین اول:** آیات ۱ تا ۱۰ سوره ی مُلک* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	۱
تَبْرَكَ الَّذِي فِي يَدَيْهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱﴾	۲
الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ	۳
أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿۲﴾ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ	۴
سَمُوتٍ طِبَاقًا مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِن تَفُوتٍ ﴿۳﴾	۵
فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَل تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ﴿۴﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ	۶
كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبُ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿۵﴾	۷
وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا	۸
لِلشَّيْطَانِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿۶﴾ وَالَّذِينَ	۹
كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿۷﴾	۱۰
إِذَا الْقَوَافِيهَا سَمِعُوا لِهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورُ ﴿۸﴾ تَكَادُ تَمَيِّزُ	۱۱
مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أَلْقَىٰ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا	۱۲
أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿۹﴾ قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا	۱۳
وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿۱۰﴾	۱۴
وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿۱۰﴾	۱۵

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

وَقُلْ لَّهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

با پدر و مادر خود، با مهربانی و ادب صحبت کن.

سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۲۳

درباره‌ی ارتباط این تصویر با پیام قرآنی با دوستان خود گفت‌وگو کنید.
چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

در حالت وقف، صدای «ئِی» را به صورت «آ» می‌خوانیم، مانند:

طُوٰی	←	طُوٰی
هُدٰی	←	هُدٰی
مُصَلِّی	←	مُصَلِّی
مُسَمِّی	←	مُسَمِّی

ئِی ← ئِی

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف برپایان هر جمله بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوٰی

(ای موسی)، تو در سرزمین مقدس طوی هستی.

سوره‌ی طاهّا، آیه‌ی ۱۲

۲- وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدٰی

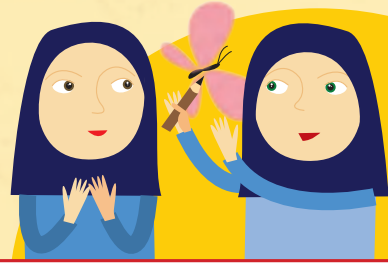
و کسانی که هدایت شده‌اند (خدا) به هدایت آن‌ها می‌افزاید.

سوره‌ی محمد (ص)، آیه‌ی ۱۷

۳- مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمِّی

خلق نکرد خدا آسمان‌ها و زمین و آنچه را که میان آن دو است، مگر به حق و برای زمانی معین.

سوره‌ی روم، آیه‌ی ۸

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- هُدًى، هُدًى :	☐ هدایت	☐ هدایت‌گر
۲- أَجَل :	☐ شتاب	☐ زمان
۳- مُسَمًى :	☐ طولانی	☐ معین
۴- خَلَق :	☐ خلق کرد	☐ خلق نکرد

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

... .. آسمان‌ها و ... رابه ...

سوره‌ی عنکبوت، آیه‌ی ۴۴

۲- هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

این (قرآن) پیامی روشن برای مردم است و ... و پندی برای ...

سوره‌ی آل‌عمران، آیه‌ی ۱۳۸

۳- مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًى

خلق نکردیم آسمان‌ها و ... و آنچه را بین آن دو است، ... به ... و برای ...

سوره‌ی احقاف، آیه‌ی ۳

حفظ قرآن

سطر دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

کتاب خدا را پیامزید که بهترین سخن و گویاترین پند است*.

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۹ سوره‌ی **اعلیٰ** را از بخش **قرآن در تابستان** همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید.

۱- قالوا ما هذا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرَىٰ سوره‌ی قَصَص، آیه‌ی ۳۶۲- وَ يُؤَخِّرُكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۱۰۳- أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى سوره‌ی قیامة، آیه‌ی ۳۶۴- وَ اتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُّصَلًّى سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۲۵

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۵۳ تا ۶۴ سوره‌ی طاهرا را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

۱ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
 ۲ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى
 ۳ ﴿٥٣﴾ كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى ﴿٥٤﴾
 ۴ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً
 ۵ أُخْرَى ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ آرَيْنَهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَابَى ﴿٥٦﴾
 ۶ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى ﴿٥٧﴾
 ۷ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا
 ۸ لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى * ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ
 ۹ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى * ﴿٥٩﴾ فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ
 ۱۰ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيْلَكُمْ
 ۱۱ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ
 ۱۲ مَنْ افْتَرَى ﴿٦١﴾ فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَى ﴿٦٢﴾
 ۱۳ قَالُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ
 ۱۴ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَ بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَّى ﴿٦٣﴾ فَاجْمَعُوا
 ۱۵ كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُّوَصَفَاءُ وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعْلَى ﴿٦٤﴾

* سُؤْي

* ضُحًى

◀ **تمرین اول:** آیات ۳۸ تا ۴۵ سوره آل عمران* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ۙ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً	۱
طَيِّبَةً ۚ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ	۲
يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ	۳
مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا ۚ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ	۴
رَبِّ أَنِّي يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِي الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ	۵
قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً	۶
قَالَ آيَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمَزًا وَادَّكُرَ	۷
رَبِّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحَ بِالْعِشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٤١﴾ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ	۸
يُمْرِيْمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ	۹
عَلَىٰ نِسَاءِ الْعُلَمَاءِ ۚ يُمْرِيْمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي	۱۰
وَارْكَعِي مَعَ الرُّكْعِينَ ﴿٤٢﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ	۱۱
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ	۱۲
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يُمْرِيْمُ	۱۳
إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَىٰ ابْنُ مَرْيَمَ	۱۴
وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾	۱۵

* صفحه‌ی ۵۵ قرآن کامل

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

حضرت زکریّا و یحییٰ علیهما السّلام

لب‌های حضرت زکریّا علیه‌السّلام آهسته تکان می‌خورد و قطره‌های اشک آرام بر گونه‌های او می‌لغزید. صدایی مانند آه فضای محراب را پر کرد: خدایا، فرزندی از من باقی نمانده و عمرم رو به پایان است. اکنون بیش از همه وقت احساس می‌کنم باید امانت پیامبری را به کسی بسپارم. خدایا، تو همانی که برای مریم از بهشت روزی می‌فرستی! در بهار میوه‌ی پاییزی! در تابستان میوه‌ی زمستانی! تو همانی که چشم حضرت ابراهیم را در کهن‌سالی به حضرت اسماعیل و اسحاق روشن کردی. خدایا، به من نیز جانشینی شایسته و نیکو عطا کن!

نسیم ملایمی چهره‌ی حضرت زکریّا علیه‌السّلام را نوازش کرد، نور خیره‌کننده‌ای بر او تابید و صدای صمیمی و گرمی در فضای محراب پیچید: «ای زکریّا - **أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ...** - خدا تو را به فرزندی بشارت می‌دهد که نامش یحییٰ است. او کودکی است خوب که با پدر و مادرش مهربان و خوش‌رفتار است، به کسی زور نمی‌گوید، خدا را نافرمانی نمی‌کند و پیامبر خدا خواهد بود.» این صدا، صدای آشنای فرشته‌ی وحی بود.

نماز شامگاه که تمام شد، حضرت زکریّا علیه‌السّلام برخاست و رو به جمعیت ایستاد. و مثل هر روز خواست برای مؤمنان سخن بگوید، ولی نتوانست. با خود اندیشید: فرشته‌ی الهی گفته است که نشانه‌ی این معجزه که من صاحب فرزند خواهم شد، آن است که من تا سه روز نمی‌توانم سخن بگویم. شادی عجیبی در دل زکریّا افتاد. در دل با خدا نجوا کرد: «خدای مهربان من! دل به تو سپرده‌ام. آن وعده‌ای که تو می‌دهی، بی‌شک انجام خواهد شد!» آن‌گاه حضرت زکریّا با اشاره به مردم فهماند که بروند و صبح و شب عبادت کنند.

حضرت یحییٰ علیه السّلام در آغوش پدر می‌خندید. حضرت زکریّا خم شد و گلوی یحییٰ را بوسید و زیر لب گفت: بوی بهشت می‌دهد.

همسر زکریّا با دستان لرزان خود یحییٰ را از پدر گرفت. یحییٰ در آغوش مادر شیر می‌خورد و با دستان کوچک خود، چروک‌های دست او را نوازش می‌کرد. حضرت زکریّا چشم به یحییٰ دوخت و آرام گفت: او پس از من پیامبر خداست، در کودکی به مقام پیامبری می‌رسد و در بزرگسالی حضرت عیسی علیه السّلام را یاری می‌دهد.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۱۰ و ۱۱ سوره‌ی مریم را که درباره‌ی حضرت زکریا و یحیی – علیهما السلام – است، بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً

(حضرت زکریا) گفت: پروردگارا قرار بده برای من نشانه‌ای را

۲- قَالَ آيَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا

(خداوند) گفت: نشانه‌ی تو این است که (با این که سلامت هستی) نمی‌توانی سه شبانه‌روز با مردم سخن بگویی.

۳- فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ

آن‌گاه (زکریا) از محراب به سوی قومش خارج شد

۴- فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا

و به آن‌ها اشاره کرد که تسبیح کنید (خدا را) صبح و شب

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- آیه: آیه، نشانه آیات، نشانه‌ها
- ۲- قَوْم: قوم، گروه اقوام، گروه‌ها
- ۳- بُكْرَة: صبح شب
- ۴- عَشِي: صبح شب

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی آل‌عمران، آیه‌ی ۴۱

۱- وَ سَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٤١﴾

 و خدا را تسبیح کن در ... و صبح.

سوره‌ی انسان، آیه‌ی ۲۵

۲- وَ اذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَ اَصِيلاً ﴿٢٥﴾

 و یاد کن ... ت را ... و شام.

سوره‌ی یاسین، آیه‌ی ۲۰

۳- قَالَ يَا قَوْمِ اَتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾

 ... ای ... من پیروی کنید از ...

سوره‌ی جاثیه، آیه‌ی ۱۳

۴- اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿١٣﴾

 قطعاً در آن ... ای برای ... ی که فکر می‌کنند، وجود دارد.

حفظ قرآن

جمله‌ی اول یا دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

هر کس قرآن سخنش باشد و مسجد خانه‌اش،
خداوند در بهشت خانه‌ای برای او بنا می‌کند*.

قطره
اما
دریا

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی طارق را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کرده و جمله‌های قرآنی را بخوانید.

۱- فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيٰى

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۹۰

۲- كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۳۷

۳- وَزَكَرِيَّا وَيَحْيٰى وَعِيسٰى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۸۵

۴- وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِيْنَ

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۸۹

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۹ سوره‌ی حضرت محمد - صلی الله علیه و آله - را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 ۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 الَّذِیْنَ كَفَرُوا وَصَدَّوْا عَنْ سَبِیْلِ اللّٰهِ اَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ
 وَالَّذِیْنَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَاٰمَنُوا بِمَا نَزَّلَ عَلٰی مُحَمَّدٍ
 وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَاَصْلَحَ بِاللّٰهِمْ
 ذٰلِكَ بِاَنَّ الَّذِیْنَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَاَنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوا
 اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ اَمْثَالَهُمْ
 ۳ فَاِذَا لَقِیْتُمُ الَّذِیْنَ كَفَرُوا فَضَرْبِ الرِّقَابِ حَتّٰی اِذَا
 اَخْتَضْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَاقَ فَاِذَا مَنَّآ بَعْدُ وَاِذَا فِیْدَاءٌ
 حَتّٰی تَضَعَ الْحَرْبُ اَوْزَارَهَا ذٰلِكَ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَانتَصَرْنَا مِنْهُمْ
 وَلٰكِنْ لِّیَبْلُوْا بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ ط وَالَّذِیْنَ قُتِلُوْا فِی سَبِیْلِ اللّٰهِ
 فَلَنْ یُّضِلَّ اَعْمَالَهُمْ ۴ سَیِّدِهِمْ وَیُصْلِحُ بِاللّٰهِمْ
 ۵ وَیُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ۶ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا
 ۷ اِنْ تَنْصُرُوا اللّٰهَ یَنْصُرْكُمْ وَیُثَبِّتْ اَقْدَامَكُمْ
 ۸ وَالَّذِیْنَ كَفَرُوا فَتَعَسَّآ لَهُمْ وَاَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ
 ۹ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ

تمرین اول: آیات ۵۹ تا ۶۴ سوره نمل* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

* آ إِلَه

۱ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ط
 ۲ ءِ اللَّهِ خَيْرٌ أَمْ يُشْرِكُونَ ﴿۵۹﴾ أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
 ۳ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ
 ۴ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ط
 ۵ آ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿۶۰﴾ أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ
 ۶ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ
 ۷ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ط آ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ
 ۸ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۶۱﴾ أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ
 ۹ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ط
 ۱۰ آ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿۶۲﴾ أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ
 ۱۱ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيْحَ بُشْرًا
 ۱۲ بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ط آ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا
 ۱۳ يُشْرِكُونَ ﴿۶۳﴾ أَمَّنْ يَبْدُو الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ
 ۱۴ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ط آ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ
 ۱۵ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۶۴﴾

* صفحه ۳۸۲ قرآن کریم

تمرین دوم: هر دانش آموز، یک جمله را می خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می برند.

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ

چه کسی جز خدا، دعای انسان درمانده را می‌پذیرد و مشکل او را برطرف می‌کند؟

سوره ی نمل، آیه ی ۶۲

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

این **دعاهای قرآنی** را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید. چه خوب است یکی از آن‌ها را حفظ کنید و در قنوت نمازتان بخوانید.

دعاهای قرآنی

۱- رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا

پروردگارا صبر و استقامت ما را زیاد کن؛

وَ ثَبِّتْ أَقْدَامَنَا

و ما را در راه حق ثابت قدم نما،

وَ انصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٥﴾ و ما را بر کافران پیروز کن!

سوره‌ی بقره

۲- رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا

پروردگارا بعد از آن که ما را هدایت کردی، دل‌های ما را

از راه حق منحرف مگردان،

وَ هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً

و از نزد خود به ما رحمتی عطا کن.

إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾

که تو بسیار بخشنده هستی.

سوره‌ی آل عمران

۳- رَبَّنَا آمَنَّا

پروردگارا ایمان آوردیم،

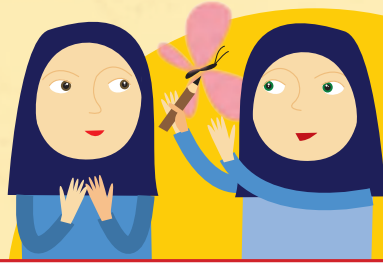
فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا

پس ما را ببامرز و مورد رحمت خود قرار ده،

وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥٩﴾

که تو از همه مهربان‌تر هستی.

سوره‌ی مؤمنون

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- أَنْتَ : من تو
- ۲- نَا : ما شما
- ۳- خَيْرٌ : بهتر، بهترین بدتر، بدترین
- ۴- قُلُوبٌ : قلوب، جان‌ها قلوب، دل‌ها

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

- ۱- وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۱۱﴾
سوره‌ی جمعه، آیه‌ی ۱۱
و ... روزی دهنده است.
- ۲- فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿۳۲﴾
سوره‌ی آل‌عمران، آیه‌ی ۳۲
پس قطعاً ... دوست ندارد ... را
- ۳- أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿۲۸﴾
سوره‌ی رعد، آیه‌ی ۲۸
بدان بایاد ... آرامش می‌یابد ...
- ۴- وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۱۱۴﴾
سوره‌ی مائده، آیه‌ی ۱۱۴
و روزی ده به ... و ... هستی.

حفظ قرآن

یکی از جمله‌های تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

قرآن را پیامزید و آن را بسیار بخوانید*.

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۷ سوره‌ی طارق را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کرده و دعاهای قرآنی را بخوانید.

سوره‌ی تحریم، آیه‌ی ۸

۱- رَبَّنَا أْتَمِّمْ لَنَا نُورَنَا وَ اغْفِرْ لَنَا ۞

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۲۹

۲- رَبَّنَا وَ ابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ ۞

سوره‌ی مُمتحنه، آیه‌ی ۴

۳- رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنْبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۞

سوره‌ی فُرْقان، آیه‌ی ۳۰

۴- يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ۞

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۸ سوره‌ی جمعه را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ
 الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ *رَسُولًا مِنْهُمْ
 يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
 وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢﴾
 وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾
 ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٤﴾
 مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ
 يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
 وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ
 فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦﴾ وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا
 بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ قُلْ
 إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلْقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ
 إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

١

٢

* الْأُمِّيِّينَ ٣

٤

٥

٦

٧

٨

٩

١٠

١١

١٢

١٣

١٤

١٥

◀ **تمرین اول:** آیات ۶۴ تا ۶۹ سوره‌ی یوسف* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

۱ قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا آمَنْتُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ
 ۲ فَاللَّهُ خَيْرٌ حِفْظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّحِمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا
 ۳ مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا بَانَا مَا نَبغِي
 ۴ هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا
 ۵ وَنَزِدُكَ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ
 ۶ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِنْ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ
 ۷ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾
 ۸ وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ
 ۹ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنْ الْحُكْمُ
 ۱۰ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾
 ۱۱ وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ
 ۱۲ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَاهَا
 ۱۳ وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
 ۱۴ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يَوْسُفَ آوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ
 ۱۵ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

خدا بهترین نگه‌دارنده است و او از همه مهربان‌تر است.

سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۶۴

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کرده و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۳ و ۴ سوره‌ی یوسف را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ

ما بهترین سرگذشت را برای تو حکایت می‌کنیم،

۲- بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ

با آیاتی که از این قرآن به سوی تو وحی کردیم؛

۳- وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ

هر چند که تو قبل از این، از آن خبر نداشتی.

۴- إِذْ قَالَ يَوْسُفُ لِأَبِيهِ

هنگامی که یوسف به پدرش گفت:

۵- يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا

ای پدرم من در خواب دیدم یازده ستاره را

۶- وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ

و خورشید و ماه را دیدم که در برابرم سجده می‌کنند.

کار در کلاس

تمرین اول

معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- هَذَا: آن این
- ۲- شَمْسٌ: خورشید ماه
- ۳- قَمَرٌ: خورشید ماه

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۵

... و ... با نظم و حساب در گردش‌اند.

سوره‌ی الرحمن، آیه‌ی ۵

۲- وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

... و او کسی است که آفرید شب و روز و ... و ...

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۳۳

۳- وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ

... و ... ی است مبارک، که نازل کردیم آن را.

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۹۲

حفظ قرآن

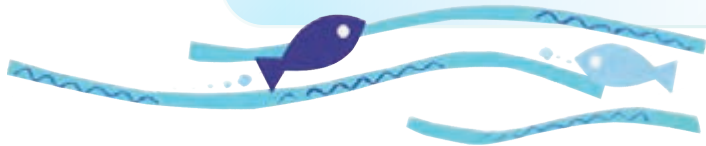
سطر سوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

هر کس آیه‌ای از کتاب خدا را به دیگری بیاموزد، پاداش آن آیه، هر زمان که خوانده می‌شود، به او نیز می‌رسد*.

تمرین اول

آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

سوره‌ی حج، آیه‌ی ۵۸

۱- وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۱۱۸

۲- رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۳۶

۳- وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۲۹

۴- رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ

حفظ قرآن

سطر چهارم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۳۰ سوره‌ی نبأ را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو (رمزینه‌های تعاملی) بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 عَمَّ یَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبِیِّ الْعَظِیْمِ ﴿٢﴾ الَّذِیْ هُمْ فِیْهِ
 مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾ کَلَّا سَیَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ کَلَّا سَیَعْلَمُونَ ﴿٥﴾
 اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ مِیْهَدًا ﴿٦﴾ وَ الْجِبَالَ اَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَ خَلَقْنٰکُمْ
 اَزْوَاجًا ﴿٨﴾ وَ جَعَلْنَا نَوْمَکُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾ وَ جَعَلْنَا اللَّیْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾
 وَ جَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَ بَدِیْنَا فَوْقَکُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾
 وَ جَعَلْنَا سِرَاجًا وَ هَاجًا ﴿١٣﴾ وَ اَنْزَلْنَا مِنْ الْمُعْصِرٰتِ مَآءً
 ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِنُخْرِجَ بِهٖ حَبًّا وَ نَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَ جَنَّتِ الْاَفَاقَا ﴿١٦﴾
 اِنَّ یَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِیْقَاتًا ﴿١٧﴾ یَوْمَ یُنْفَخُ فِی الصُّورِ فَتَأْتُونَ
 اَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتْ السَّمَآءُ فَكَانَتْ اَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَ سِیَّرَتِ الْجِبَالَ
 فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ اِنَّ جَهَنَّمَ کَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطُّغٰیۡنِ مَآبًا
 ﴿٢٢﴾ لِبِثۡیۡنٍ فِیْهَا اَحْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَا یَذُوقُونَ فِیْهَا بَرْدًا وَ لَا شَرَابًا
 ﴿٢٤﴾ اِلَّا حَمِیْمًا وَ غَسَّاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً وَ فِاقًا ﴿٢٦﴾ اِنَّهُمْ کَانُوا
 لَا یَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَ کَذَّبُوا بِآیٰتِنَا کِذَّابًا ﴿٢٨﴾ وَ کُلُّ شَیْءٍ
 اَحْصِیْنٰهُ کِتٰبًا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِیْدَکُمْ اِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

تمرین اول: آیات ۱ تا ۳۲ سوره عبَس* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	۱
عَبَسَ وَتَوَلَّى ۱ أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى ۲ وَمَا يُدْرِيكَ	۲
لَعَلَّهُ يَزَّكَّى ۳ أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى ۴	۳
أَمَّا مَنْ اسْتَغْنَى ۵ فَانْتَ لَهُ تَصَدَّى ۶ وَمَا عَلَيْكَ	۴
أَلَّا يَزَّكَّى ۷ وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى ۸ وَهُوَ يَخْشَى ۹	۵
فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى ۱۰ كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ۱۱ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ	۶
۱۲ فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ۱۳ مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۱۴	۷
بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ۱۵ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۱۶ قُتِلَ الْإِنْسَانُ	۸
مَا أَكْفَرَهُ ۱۷ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ۱۸ مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ	۹
فَقَدَّرَهُ ۱۹ ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ۲۰ ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ۲۱	۱۰
ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ ۲۲ كَلَّا لَمَّا يَقِضْ مَا أَمَرَهُ ۲۳	۱۱
فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ۲۴ أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا	۱۲
۲۵ ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ۲۶ فَانْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ۲۷	۱۳
وَعِنَبًا وَقَضْبًا ۲۸ وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ۲۹ وَحَدَائِقَ غُلْبًا ۳۰	۱۴
وَفَاكِهَةً وَأَبًّا ۳۱ مَتَاعًا لَكُمْ ۳۲ وَإِلَّا نَعَامِكُمْ ۳۳	۱۵

* صفحه‌ی ۵۸۵ قرآن کامل

تمرین دوم: هر دانش‌آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ

انسان باید به غذایش دقت کند.

سوره‌ی عَبَسَ، آیه‌ی ۲۴

طعامه: غذایش   طعام: طعام

چرا انسان باید به غذایش دقت کند؟

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۱۰ تا ۱۱ سوره‌ی نحل را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً*

او کسی است که نازل کرد از آسمان آب را

۲- لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ

آبی که می‌نوشید و درختان و سبزه‌هایی که حیوانات خود را در آن‌ها به چرا می‌برید، از این آب است.

۳- يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ

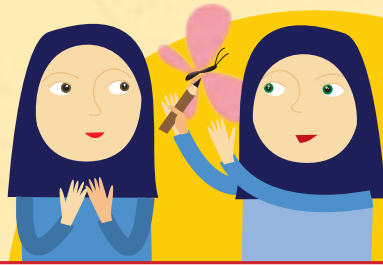
برای شما از آن آب می‌رویانند زراعت و زیتون و درختان خرما و انگور و همه‌ی میوه‌ها را

۴- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

قطعاً در این‌ها نشانه‌ای برای گروهی که تفکر می‌کنند، وجود دارد.

نخيل : نخلستان

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- هُوَ : تو او
- ۲- الَّذِي : کسی که کسانی که
- ۳- أَنْزَلَ : نازل کرد نازل شد
- ۴- ماء : آسمان آب

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی نمل، آیه‌ی ۶۰

۱- وَ أَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

و ... برای شما از ... را

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۷

۲- هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ

... است که ... بر تو ... را

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۹

۳- هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا

... است ... برای شما همه‌ی آنچه در ... است.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

فرزندم! از خواندن قرآن غافل مباش؛ زیرا قرآن دل را زنده می کند و انسان را از گناه و کارهای زشت باز می دارد.*

تمرین اول

آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله های قرآنی را بخوانید.

۱- أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ

سوره ی غاشیه، آیه ۱۷

۲- قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ

سوره ی نمل، آیه ۶۹

۳- فَانظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَةِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

سوره ی روم، آیه ۵۰

۴- أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا

سوره ی قاف، آیه ۶

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۲۹ سوره ی تکویر را به صورت جمله به جمله از روی صفحه ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو (رمزینه های تعاملی) بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱
۲
۳
۴
۵ * المَوْتُوْدَةُ

۱ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۱ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ۲

۳ وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ۳ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ۴

۴ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ۵ وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ۶

۵ وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ۷ وَإِذَا الْمَوْءُوْدَةُ سُئِلَتْ ۸

۶ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ۹ وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ۱۰ وَإِذَا السَّمَاءُ

۷ كُشِطَتْ ۱۱ وَإِذَا الْجَحِيْمُ سُعِّرَتْ ۱۲ وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ

۸ ۱۳ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا أَحْضَرَتْ ۱۴ فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ

۹ ۱۵ الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ۱۶ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسَسَ ۱۷ وَالصُّبْحِ

۱۰ إِذَا تَنَفَّسَ ۱۸ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۱۹ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ

۱۱ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ۲۰ مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ۲۱ وَمَا صَاحِبُكُمْ

۱۲ بِمَجْنُونٍ ۲۲ وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأَفْقِ الْمُبِينِ ۲۳ وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ

۱۳ بِضَنِينٍ ۲۴ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ۲۵ فَأَيْنَ تَذَهَبُونَ

۱۴ ۲۶ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعُلَمِينَ ۲۷ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ

۱۵ ۲۸ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعُلَمِينَ ۲۹

درس آخر

قرآن در تابستان

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس که امسال هم توانستید آیات و سوره‌هایی از قرآن کریم را بیاموزید و با معنا و مفهوم برخی از کلمات و جملات قرآنی آشنا شوید و درباره‌ی آن‌ها بیندیشید و به دستورهای قرآن عمل کنید. در تابستان، مدرسه تعطیل می‌شود، اما یادگیری قرآن تعطیل نمی‌شود. بنابراین بخش «قرآن در تابستان» به منظور تقویت یادگیری و حفظ سوره‌ها، پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام در نظر گرفته شده است.

ارتباط روزانه‌ی شما با خواندن، فهمیدن و اندیشیدن و نیز حفظ اجمالی قرآن کریم، زمینه‌ی کسب مهارت‌های قرآنی بیش‌تر و بهتر و انس دائمی با قرآن کریم را فراهم می‌کند.

شما در تابستان امسال نیز به یاری الهی، ضمن مرور آنچه که در طول سال تحصیلی آموخته‌اید، موفق به حفظ اجمالی (روان خوانی) سوره‌های نَبَأ (ادامه)، عَبَس (ادامه)، غَاشِيَه، اَعْلَى، طَارِق و هم‌چنین ۶ پیام قرآنی و ۶ حدیث نورانی (شعار هفته) خواهید شد.

پیشنهاد می‌شود برای یادگیری و حفظ هر سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی، حداقل دو جلسه در نظر گرفته شود:

جلسه‌ی اول: حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی و انجام فعالیت‌ها

جلسه‌ی دوم: تمرین و تکرار حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی (شعار هفته)

توصیه می‌شود ابتدا آیات و احادیث را به صورت بخش بخش یا شمرده بخوانید و سپس با شنیدن قرائت آهنگین، آن‌ها را حفظ کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگوید، قرآن بخوانید و هر وقت می‌خواهید شما با خدا سخن بگویید، نماز بخوانید.

یادآوری

- ۱- پیام قرآنی درس‌های اول و دوم را از حفظ بخوانید.
- ۲- آیات ۱ تا ۳۰ **سوره‌ی نَبَأاً** را همراه با قرائت الگو بخوانید. (صفحه‌ی ۹۲ کتاب درسی)

قرائت

- آیات ۳۱ تا ۴۰ **سوره‌ی نَبَأاً** را همراه با قرائت الگو (رمزیننه‌های تعاملی) بخوانید.
- معنی نام سوره: **خبر مهم**

سوره‌ی نَبَأاً

۱	إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ
۲	أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
۳	وَلَا كِذَابًا ﴿٣٥﴾ جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾
۴	رَبِّ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ
۵	مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا
۶	لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾
۷	ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا ﴿٣٩﴾
۸	إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ
۹	مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

روخوانی

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۳، ۵ و ۷ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

پیام قرآنی

سقف محافظ (جو زمین)

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا

و ما آسمان را برای زمین سقفی محافظ قرار دادیم.

سوره ی انبیاء، آیه ی ۳۲

گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

یاد خدا

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

دَوَامُ الذِّكْرِ ، يُنِيرُ الْقَلْبَ وَ الْفِكْرَ

همیشه به یاد خدا بودن، دل و اندیشه را روشن می کند.

غرر الحکم، ح ۵۱۴۴

گفت و گو

درباره ی ارتباط حدیث نورانی و تصویر آن، با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۱ سوره ی نَبَأ، پیام قرآنی و حدیث نورانی این درس را از حفظ بخوانید.

یادآوری

- ۱- پیام قرآنی درس‌های سوم و پنجم را از حفظ بخوانید.
- ۲- آیات ۱ تا ۳۲ **سوره‌ی عبس** را همراه با قرائت الگو (رمزینه‌های سریع پاسخ) بخوانید. (صفحه‌ی ۹۳ کتاب درسی)

قرائت

آیات ۳۳ تا ۴۲ **سوره‌ی عبس** را همراه با قرائت الگو (رمزینه‌های تعاملی) بخوانید.
معنی نام سوره: **چهره در هم کشید؛ آخم کرد**

سوره‌ی عبس

۱ فَاِذَا جَاءَتْ الصَّاحَّةُ ﴿٣٣﴾ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ اٰخِيهِ ﴿٣٤﴾
 ۲ وَاُمِّهِ وَاَبِيهِ ﴿٣٥﴾ وَصٰحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ اٰمِرٍ
 ۳ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾ وَوَجُوهُ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾
 ۴ ضٰحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَوَجُوهُ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾
 ۵ تَرَاهُمْ قٰتِرَةٌ ﴿٤١﴾ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْكٰفِرَةُ الْفَجِرَةُ ﴿٤٢﴾

روخوانی

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۱۷، ۲۲ و ۳۱ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

پیام قرآنی

غذای خوب، کار خوب

كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا

از غذاهای پاکیزه بخورید و کارهای خوب انجام دهید.

سوره‌ی مؤمنون / آیه‌ی ۵۱

گفت و گو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

مانع خیر

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

الْإِسْرَافُ يُفْنِي الْجَزِيلَ

اسراف و زیاده‌روی، نعمت و لطف الهی را از بین می‌برد.

من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۶۴، ح ۱۷۲۰

گفت و گو

با توجه به تصاویر این صفحه، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی عَبَسَ، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

یادآوری

پیام قرآنی درس‌های ششم و هفتم را از حفظ بخوانید.

قرائت

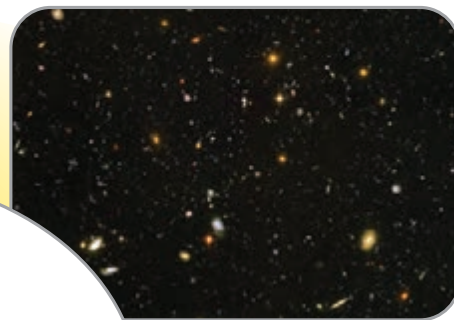

سوره‌ی تکویر را همراه با قرائت الگو (رمزینة‌های تعاملی) بخوانید. (صفحة‌ی ۹۸ کتاب درسی)

معنی نام سوره: درهم پیچیدن

آیه‌ی ۶

آیه‌ی ۲

آیه‌ی ۵

آیه‌ی ۱۹

آیه‌ی ۷

پژوهش

با توجه به تصاویر بالا معنای چه کلمه‌هایی از سوره‌ی تکویر را می‌دانید؟

روخوانی

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۳۵ و ۴۵ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

کلام برتر

وَ كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا
کلام خدا، بالاترین کلام است.

سوره‌ی توبه / آیه‌ی ۴۰

حدیث نورانی

حفظ قرآن

امام جعفر صادق علیه السلام:

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيقَ تِلَاوَتِهِ وَ حِفْظَ آيَاتِهِ
بارالها! شایستگی تلاوت قرآن و حفظ آیات آن را روزی ما کن.

اصول کافی، ج ۲، ص ۵۷۳

گفت و گو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۴ سوره‌ی تکویر، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

سوره‌ی غاشیة را همراه با قرائت الگو (رمزبندهای تعاملی) بخوانید. معنی نام سوره: فراگیرنده و پوشاننده

سوره‌ی غاشیة

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱
 هَلْ اَتٰتَكَ حَدِیْثُ الْغٰشِیَةِ ۱ ۲
 وَجُوهُ یَوْمَئِذٍ خٰشِعَةٌ ۲
 عَامِلَةٌ نٰصِبَةٌ ۳ ۳
 تَصَلٰی نَارًا حَامِیَةً ۴
 تُسْقٰی مِنْ عَیْنِ ۴
 اَنْیَةٍ ۵ ۴
 لَیْسَ لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا مِنْ ضَرِیْعٍ ۶
 لَا یُسْمِنُ ۶
 وَلَا یُغْنِی مِنْ جَوْعٍ ۷ ۵
 وَجُوهُ یَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ۸
 لِسَعِیْهَا ۸
 رٰضِیَةٌ ۹ ۶
 فِی جَنَّةٍ عٰلِیَةٍ ۱۰
 لَا تَسْمَعُ فِیْهَا لٰغِیَةً ۱۱
 فِیْهَا عَیْنٌ جَارِیَةٌ ۱۲ ۷
 فِیْهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ۱۳
 وَاَكْوَابُ ۷
 مَوْضُوعَةٌ ۱۴ ۸
 وَنَمَارِیْقُ مَصْفُوفَةٌ ۱۵
 وَزَرَیْبٌ مَبْثُوثَةٌ ۸
 اَفَلَا یَنْظُرُوْنَ اِلٰی الْاِبْلِ ۱۶ ۹
 كَیْفَ خُلِقَتْ ۱۷
 وَاِلٰی السَّمٰوٰتِ ۱۰
 كَیْفَ رُفِعَتْ ۱۸
 وَاِلٰی الْجِبَالِ ۱۰
 كَیْفَ ۱۰
 نُصِبَتْ ۱۹ ۱۱
 وَاِلٰی الْاَرْضِ ۱۱
 كَیْفَ سُوِّحَتْ ۲۰
 فَذَكِّرْ ۱۱
 اِنَّمَا اَنْتَ مُذَكِّرٌ ۲۱ ۱۲
 لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصِیْطِرٍ ۲۲
 اِلَّا مَنْ تَوَلّٰی ۱۳
 وَكَفَرَ ۲۳
 فِیَعَذِّبُهُ اللّٰهُ الْعَذَابَ الْاَكْبَرَ ۱۳
 اِنَّ اِلَیْنَا اِیَابَهُمْ ۲۴ ۱۴
 ثُمَّ اِنَّا عَلَیْنَا حِسَابُهُمْ ۲۵

آیهی ۱۸

آیهی ۱۷

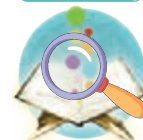

آیهی ۲۰

آیهی ۱۹

پژوهش

با توجه به تصاویر بالا معنای چه کلمه‌هایی از **سوره‌ی غاشیّه** را می‌دانید؟

روخوانی

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۶۵ و ۶۶ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

آداب خواندن قرآن

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ

آیا در آیات قرآن تدبّر و اندیشه نمی‌کنید؟

سوره‌ی نساء / آیه‌ی ۸۲، سوره‌ی محمد / آیه‌ی ۲۴

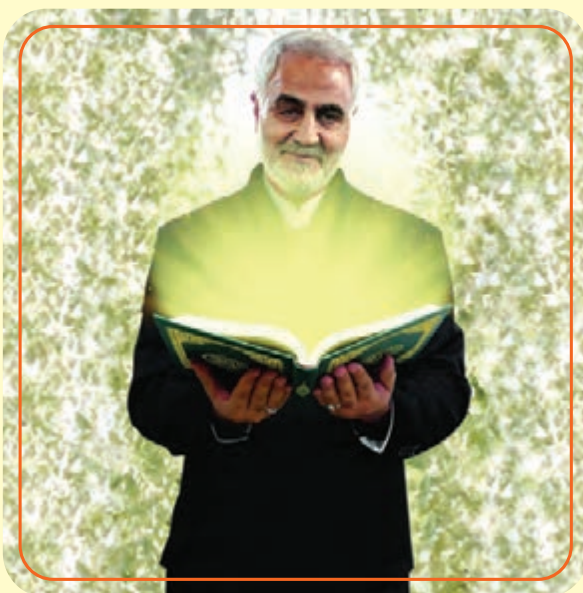

گفت و گو

درباره‌ی این پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

یاری از قرآن

حضرت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ :

إِقْرَأُوا الْقُرْآنَ وَاسْتَظْهِرُوهُ

قرآن را بخوانید و از آن یاری بجوید.

مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۳۵۵، ح ۳۷۶۶

گفت و گو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۶ سوره‌ی غاشیة، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

سوره‌ی **اعلیٰ** را همراه با قرائت الگو (رمزیننه‌های تعاملی) بخوانید.
معنی نام سوره: (خداوند) دارای عالی‌ترین مقام

سوره‌ی **اعلیٰ**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَىٰ ❶ الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّىٰ ❷
 وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَىٰ ❸ وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَىٰ ❹
 فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَىٰ ❺ سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنسَىٰ ❻
 إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ٥ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ ❼
 وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَىٰ ❽ فَذَكَرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ❾
 سَيَذَكِّرُ مَنْ يَخْشَىٰ ❿ وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَىٰ ❶
 الَّذِي يَصِلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ ❷ ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا ❸
 وَلَا يَحْيَىٰ ❹ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّىٰ ❺ وَذَكَرَ اسْمَ
 رَبِّهِ فَصَلَّىٰ ❻ بَلْ تُؤَثِّرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ❼ وَالْآخِرَةَ
 خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ❶ إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ❷
 صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ ❸

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲

راز موفقیت

وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ

همه‌ی موفقیت من از سوی خداست.

سوره‌ی هود / آیه‌ی ۸۸

گفت و گو

درباره‌ی این پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

ادب

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

أَفْضَلُ الشَّرَفِ، الْأَدَبُ

بهترین ارزش، ادب است.

بحار النوار، ج ۱۶، ص ۲۳۱، ح ۳۵

از خدا جویم توفیق ادب   بی ادب محروم ماند از لطف رب
مولوی

گفت و گو

با توجه به این بیت از مولوی، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی اعلیٰ، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

قرائت

سوره‌ی طارق را همراه با قرائت الگو (رمزیننه‌های تعاملی) بخوانید.
معنی نام سوره: کوبنده، ستاره‌ی درخشان، ستاره‌ی صبح

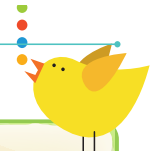
سوره‌ی طارق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ۱
 ۲ وَالسَّمَاءِ وَالتَّارِقِ ۱ وَمَا أَدْرَاكَ مَا التَّارِقُ ۲
 ۳ النَّجْمِ الثَّاقِبِ ۳ إِنَّ كُلَّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ۴
 ۴ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۵ خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ۶
 ۵ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۷ إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ
 ۶ لِقَادِرٌ ۸ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ۹ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ
 ۷ ۱۰ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ۱۱ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ۱۲
 ۸ إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ۱۳ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ۱۴ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ
 ۹ كَيْدًا ۱۵ وَأَكِيدُ كَيْدًا ۱۶ فَمَهْلِكُ الْكَافِرِينَ
 ۱۰ أَمَهُلَّهُمْ رُؤْيَا ۱۷

پژوهش

معنای چه کلمه‌هایی از سوره‌ی طارق را می‌دانید؟

پیام قرآنی

گردش کرات

وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

و خورشید و ماه هریک بر مدارِی معین در حال حرکت هستند.

سوره یس / آیه ی ۴۰

گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

دوستی با خردمندان

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

صَاحِبِ الْعُقَلَاءِ وَ جَالِسِ الْعُلَمَاءِ

با خردمندان هم سخن و با دانشمندان همنشین باش.

غرر الحکم، ص ۴۲۰

من آن که بگویم که تو کیستی
تو اول بگو با کیان زیت

گلستان سعدی

گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۸ سوره ی طارق، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

کلمات ترجمه شده در کتاب‌های آموزش قرآن پایه‌های دوم تا چهارم ابتدایی

معنا	کلمه/درس/پایه	معنا	کلمه/درس/پایه
زنده	حَيَّ ۴/۸	آخرت	أٰخِرَةُ ۳/۲
	خ	ایمان آوردیم	أٰمَنَّا ۴/۱۰
خالق، آفریننده	خَالِقٍ ۴/۱۰	آیه، نشانه	آيَةٌ ۴/۱۲
آفرید، خلق کرد	خَلَقَ ۴/۱۱	پاداش	أَجْرٌ ۳/۲
خوبی، کار خوب	خَيْرٌ ۳/۱۰	زمان	أَجَلٌ ۴/۱۱
بهتر، بهترین	خَيْرٌ ۴/۱۳	کار خوب، نیکی	إِحْسَانٌ ۲/۱۱
کارهای خوب	خَيْرَاتٍ ۳/۷	زمین	أَرْضٌ ۴/۴
بهترین کار	خَيْرِ الْعَمَلِ ۳/۸	اطاعت کنید	أَطِيعُوا ۴/۳
	د	بزرگ‌تر	أَكْبَرُ ۳/۸
دنيا	دُنْيَا ۲/۳	کسی که	الَّذِي ۴/۱۵
	ذ	کسانی که	الَّذِينَ ۴/۹
دزه	ذَرَّةٌ ۳/۱۱	خدا	اللَّهُ ۴/۶
	ر	خدا، معبود	إِلَهُ ۳/۸
پروردگار	رَبِّ ۳/۸	تو	أَنْتَ ۴/۱۳
پروردگار ما، پروردگارا	رَبَّنَا ۲/۱۱	نازل کرد، فروفرستاد	أَنْزَلَ ۴/۱۵
رحمت	رَحْمَةً ۲/۱۲	انفاق کنید، ببخشید	أَنْفِقُوا ۴/۹
بخشنده	رَحْمَنٌ ۳/۸		ب
مهربان	رَحِيمٌ ۳/۸	بینا	بَصِيرٌ ۳/۷
روزی	رِزْقٌ ۲/۱۵	صبح	بُكْرَةً ۴/۱۲
پیامبر	رَسُولٌ ۳/۸	فرزندم	بُنَيٌّ ۲/۵
	ز	پیام	بَيَانٌ ۲/۷
زکات، صدقه‌ی واجب	زَكَاةٌ ۴/۷		ت
	س	قبول کن، بپذیر	تَقَبَّلَ ۴/۶
عیب و نقصی ندارد	سُبْحَانَ ۳/۳		ج
هفت	سَبْعٍ ۴/۹	پاداش	جَزَاءٌ ۲/۱۱
شنوا	سَمِيعٌ ۴/۲		ح
گناه	سَيِّئَةٌ ۴/۱۰	دانه	حَبَّةٌ، حَبٌّ ۴/۹
	ش	رسمان	حَبْلٌ ۴/۵
بدی، بد	شَرٌّ ۳/۱۱	حساب، قیامت	حِسَابٌ ۴/۱
خورشید	شَمْسٌ ۴/۱۴	کار خوب، خوب، خیر و خوبی	حَسَنَةٌ ۳/۳
مشورت	شُورَى ۳/۱۳	سپاس و ستایش	حَمْدٌ ۳/۲

کلمه/ درس/ پایه

معنا

کلمه/ درس/ پایه

معنا

ص

صِرَاطُ ۴/۵

راه

صَلَاةُ ۲/۵

نماز

ط

طَعَامُ ۴/۱۵

غذا

طَيِّبَاتُ ۲/۴

غذاهای پاک و خوب

ظ

ظَالِمِينَ ۳/۵

ظالمان، ستمگران

ع

عَالِمٍ ۴/۴

دانا

عَالَمِينَ ۳/۱

جهان‌ها، جهانیان

عَبْدٌ ۴/۳

بنده

عُسْرٌ ۲/۱۱

سختی

عَشِيٍّ ۴/۱۲

شب

عَظِيمٌ ۳/۳

بزرگ

عِلْمٌ ۳/۸

دانش

عَلِيمٌ ۴/۲

دانا

عِنْدَ ۴/۶

نزد

غ

غَيْبٌ ۴/۴

نهان، غیب

غَفُورٌ ۴/۷

بسیار آمرزنده

ق

قَالَ ۴/۸

گفت

قَدِيرٌ ۴/۲

توانا

قُرْآنٌ ۲/۱۴

قرآن، کتاب خدا

قَلِيلٌ، قَلِيلَةٌ ۴/۴

کم

قُلُوبٌ ۴/۱۳

دل‌ها، قلب‌ها

قَمَرٌ ۴/۱۴

ماه

قَوْمٌ ۴/۱۲

قوم، گروه

ک

كَافِرِينَ ۴/۱۳

کافران، افراد بی‌ایمان

كَثِيرٌ، كَثِيرَةٌ ۴/۴

بسیار

ل

كُلُوا ۲/۴

بخورید

لَا ۴/۷

نیست

لَا يُحِبُّ ۲/۱۲

دوست ندارد

م

مَاءٌ ۴/۱۵

آب

مُؤْمِنِينَ ۴/۱

مؤمنان

مُحْسِنِينَ ۲/۱۶

نیکوکاران

مَرْحَمَةً ۳/۱۶

مهربانی

مُرْسَلِينَ ۴/۵

پیامبران، فرستادگان (الهی)

مُسْتَقِيمٌ ۴/۵

راست، درست

مُسْرِفِينَ ۲/۹

اسراف‌کنندگان

مُسَمَّيٌّ ۴/۱۱

معین

مُفْسِدِينَ ۳/۵

بدکاران

مَلَائِكَةً ۲/۳

ملائکه، فرشتگان

ن

نَا ۴/۱۳

ما

نَارٌ ۲/۳

آتش

نَاسٌ ۲/۷

مردم

نَبِيٍّ ۲/۳

پیامبر

نِعْمَةٌ ۲/۶

نعمت

و

وَالِدَيْنِ ۳/۴

پدر و مادر

هـ

هُدًى، هُدًى ۴/۱۱

هدایت

هَذَا ۴/۱۴

این

هُوَ ۴/۱۵

او

ی

يُحِبُّ ۲/۵

دوست دارد

يُنْفِقُونَ ۴/۹

انفاق می‌کنند

يَوْمٌ ۳/۱

روز

يَوْمِ الدِّينِ ۳/۱

روز قیامت

